

TYTUŁ OPRACOWANIA

*Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Żywieckiego*

ZLECENIODAWCA

Starostwo Powiatowe w Żywcu

ul. Krasińskiego 13

34-300 Żywiec

WYKONAWCA

EKOKONSULTING

ul. Cieszyńska 367,

43-300 BIELSKO-BIAŁA

tel./fax.: (033) 496 02 28, kom. 606 455 674

biuro@ekokonsulting.pl, www.ekokonsulting.pl

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Tomasz Giza

Agnieszka Peterko

SIEREŃ 2007

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 PODSTAWA PRAWNA PRZYGOTOWANIA OPRACOWANIA.....	4
1.2 CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŻYWIECKIEGO.....	4
1.2.1 <i>Lokalizacja</i>	4
1.2.2 <i>Uwarunkowania społeczno-gospodarcze Powiatu Żywieckiego</i>	6
2 ZMIANA STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU ŻYWIECKIEGO	11
2.1 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	12
2.2 GOSPODARKA ODPADAMI.....	31
2.3 OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB	44
2.4 OCHRONA POWIETRZA	51
2.5 OCHRONA PRZED HAŁASEM	62
2.6 PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE	69
2.7 OCHRONA PRZYRODY.....	71
2.8 EDUKACJA EKOLOGICZNA	81
3 OCENA REALIZACJI PROGRAMU	89
4 FINANSOWANIE I REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	91
4.1 STAN REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	91
4.2 PLANOWANE ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	97
4.2.1 <i>Wykaz najważniejszych przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska</i>	97
4.2.2 <i>Możliwości preferencyjnego wsparcia finansowego dla przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska</i>	97
4.2.3 <i>Proponowane kierunki wykorzystania funduszy preferencyjnych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska</i>	106
5 PODSUMOWANIE I WNIOSKI	108
6 WYTYCZNE DO REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2007-2015	110

SPIS TABEL

TABELA 1-1 LICZBA LUDNOŚCI POWIATU ŻYWIECKIEGO W LATACH 1997-2006	7
TABELA 1-2 LICZBA BEZROBOTNYCH NA TERENIE POWIATU ŻYWIECKIEGO (STAN NA 31.12.2006R.)	9
TABELA 1-3 PODMIOTY GOSPODARCZE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE POWIATU ŻYWIECKIEGO (STAN NA 31.12.2006R.).....	10
TABELA 2-1 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH POWIATU ŻYWIECKIEGO W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ.....	13
TABELA 2-2 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMIN W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	16
TABELA 2-3 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH POWIATU ŻYWIECKIEGO W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.	32
TABELA 2-4 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMIN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	37
TABELA 2-5 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH POWIATU ŻYWIECKIEGO W ZAKRESIE OCHRONY GLEB I POWIERZCHNI ZIEMI.....	45
TABELA 2-6 ZADANIA WŁASNE GMIN W ZAKRESIE OCHRONY GLEB I POWIERZCHNI ZIEMI.....	47
TABELA 2-7 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH POWIATU ŻYWIECKIEGO W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA	52
TABELA 2-8 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMIN W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA.....	55
TABELA 2-9 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH POWIATU ŻYWIECKIEGO W ZAKRESIE OCHRONY PRZED HAŁASEM	63
TABELA 2-10 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMIN W ZAKRESIE OCHRONY PRZED HAŁASEM.....	66
TABELA 2-11 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMIN W ZAKRESIE PROMIENIOWANIA NIEJONIZUJĄCEGO	70

TABELA 2-12 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH POWIATU ŻYWIECKIEGO W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY	72
TABELA 2-13 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMIN W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY.....	76
TABELA 2-14 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH POWIATU ŻYWIECKIEGO W ZAKRESIE EDUKACJI EKOLOGICZNEJ.....	82
TABELA 2-15 REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMIN W ZAKRESIE EDUKACJI EKOLOGICZNEJ	86
TABELA 3-1 OSIĄGNIĘTE EFEKTY RZECZOWE.....	90
TABELA 4-1 NAKŁADY FINANSOWE PONIESIONE PRZEZ POWIAT W LATACH 2004-2006 NA REALIZACJE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	92
TABELA 4-2 NAKŁADY FINANSOWE PONIESIONE PRZEZ GMINY W LATACH 2004-2006 NA REALIZACJE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	94
TABELA 4-3 ZASADY PRZYZNAWANIA POŻYCZEK WFOŚIGW W KATOWICACH NA ROK 2007	100
TABELA 4-4 ZASADY PRZYZNAWANIA DOTACJI WFOŚIGW W KATOWICACH	101
TABELA 4-5 ZASADY CZĘŚCIOWEGO UMARZANIA POŻYCZEK WFOŚIGW W KATOWICACH	101
TABELA 4-6 ZASADY DOPLAT WFOŚIGW W KATOWICACH DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH.....	102
TABELA 4-7 ZASADY WFOŚIGW W KATOWICACH UDZIELANIA KREDYTÓW W RAMACH BANKOWYCH LINII KREDYTOWYCH....	103
TABELA 4-8 WARUNKI UDZIELANIA DOTACJI PRZEZ EkoFUNDUSZ DLA PROJEKTÓW TYPOWYCH.....	106

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1-1 POWIAT ŻYWIECKI – LOKALIZACJA	5
---	---

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1-1 UDZIAŁ KOBIEC W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI POWIATU ŻYWIECKIEGO	7
WYKRES 1-2 UŻYTKOWANIE GRUNTÓW NA TERENIE POWIATU ŻYWIECKIEGO.....	8

1. WPROWADZENIE

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego jest dokumentem sporządzanym co dwa lata w celu skontrolowania stanu realizacji zadań inwestycyjnych zapisanych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Żywieckiego (POŚ). Źródłem informacji dla opracowania niniejszego dokumentu były dane i informacje udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Żywcu, jak również harmonogramy realizacji zadań z gminnych programów ochrony środowiska. Niniejszy dokument określa stopień realizacji zadań własnych Powiatu, jak również zadań własnych Gmin. Za informacje dodatkowe posłużyły dane statystyczne GUS oraz WUP Katowice.

1.1 Podstawa prawna przygotowania opracowania

Zgodnie z wymogami zawartymi w artykule 18 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2006, nr 129, poz. 902 tekst ujednolicony), Programy Ochrony Środowiska podlegają raportowaniu: *„organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”*

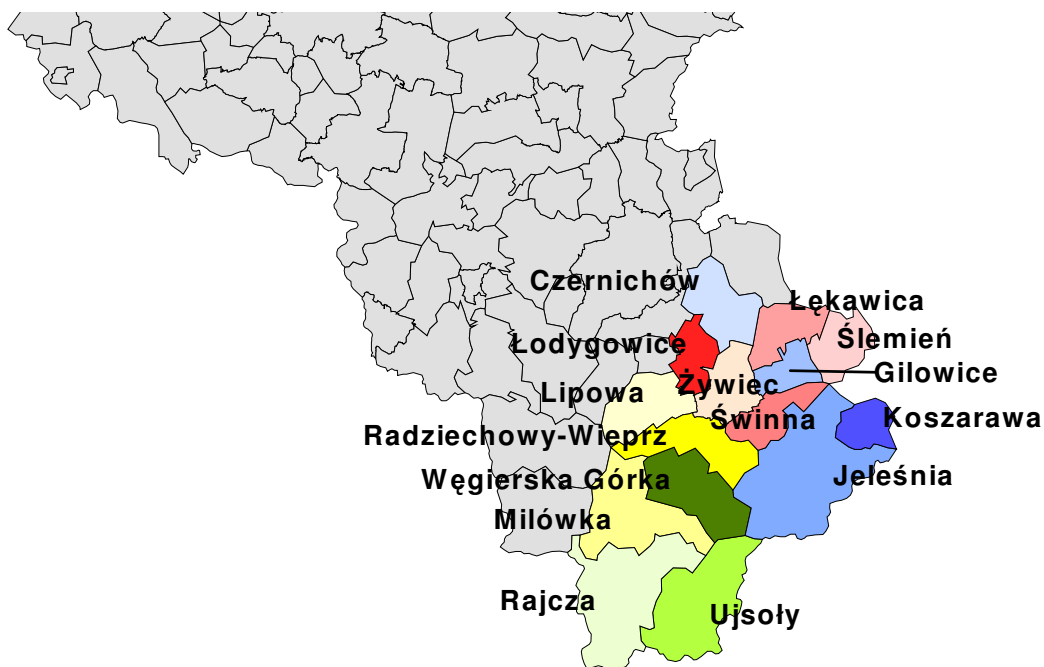
Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego został opracowany przez Beskidzki Fundusz Ekorozwoju z Bielsku-Białej. Niniejszy dokument stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej Powiatu, którego realizacja ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego stanowi przede wszystkim ocenę stopnia wykonania zadań założonych w Programie Ochrony Środowiska. Opracowanie obejmuje również omówienie zmian w zakresie wszystkich kierunków ochrony środowiska, jakie dokonały się w ciągu ostatnich dwóch lat, na terenie Powiatu Żywieckiego.

1.2 Charakterystyka Powiatu Żywieckiego

1.2.1 Lokalizacja

Powiat Żywiecki zajmuje obszar o łącznej powierzchni około 104 ha i położony jest w południowej części Województwa Śląskiego, bezpośrednio przy granicy Polski ze Słowacją. W skład Powiatu wchodzi miasto Żywiec oraz Gminy: Czernichów, Gilowice, Jeleśnia, Koszarawa, Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Ślemień, Świnna, Ujszoły i Węgierska Górka. Malowniczo położone tereny Żywiecczyny obejmują: Beskid Żywiecki i Śląski, z rzekami: Sołą i Koszarawą oraz jeziorami: Żywieckim i Międzybrodzkim. Powiat Żywiecki sąsiaduje z powiatami: cieszyńskim, bielskim, wadowickim i suskim.

Rysunek 1-1 Powiat Żywiecki – lokalizacja

Powiat Żywiecki położony jest w niezwykle malowniczej części Beskidów, na pograniczu dwóch regionów Śląski i Małopolski, otoczonego masywem Beskidu zachodniego, w skład którego wchodzi: Beskid Śląski, Mały, Makowski zwany Średnim i Żywiecki zwany Wysokim. Wzniesienia Beskidu Śląskiego zajmują zachodnią i południowo-zachodnią część powiatu. Osobliwością Beskidu Małego jest malowniczy przełom Soły ze sztucznym akwenem wodnym zamkniętym zaporą w Porąbce. Pomiędzy pasmami Beskidu Śląskiego i Małego rozciąga się Kotlina Żywiecka ze zbudowanym na rzece Sole zbiornikiem wodnym zwanym jeziorem Żywieckim, które zamyka zapora w Tresnej. Powiat Żywiecki obejmuje swoimi granicami 14 gmin wiejskich oraz miasto Żywiec. Położony w południowej części Województwa Śląskiego Powiat Żywiecki jest drugim co do wielkości powiatem tego województwa.

Większą część Powiatu Żywieckiego pokrywają lasy stanowiące charakterystyczny akcent krajobrazowy. Zachowały się tutaj resztki dawnej Puszczy Karpackiej w postaci pierwotnych zespołów lasu świerkowo-bukowo-jodłowego. W celu szczególnej ochrony wartości przyrodniczych oraz kulturowych Beskidu Żywieckiego w jego zachodniej części został utworzony Żywiecki Park Krajobrazowy, który należy do Zespołu Zachodniobeskidzkich parków Krajobrazowych. Powierzchnia Żywieckiego parku Krajobrazowego zajmuje obszar 35.870 ha z czego 72,8% to lasy, a 0,6 % to rezerваты.

Powiat Żywiecki słynie z kultywowanych tu wielorakich form tradycji kultury ludowej, pretendując nie bez powodu do rangi jednego z centrów Polskiego Folkloru. Tradycje ludowe podtrzymywane są przez

grupy śpiewacze, kapele ludowe oraz młodzież tańczącą i śpiewającą w zespołach folklorystycznych. Na terenie Powiatu Żywieckiego znajdują się Izby Regionalne, a także liczne zabytki historyczne związane z bogatą wielowiekową przeszłością. Należą do nich obiekty budownictwa świeckiego i sakralnego tj. Sanktuaria Maryjne, pałace, kościoły i przydrożne kapliczki charakterystyczne dla regionu.

Powiat Żywiecki jest obszarem bardzo atrakcyjnym pod względem turystycznym. Duża ilość dobrze oznakowanych szlaków turystycznych o zróżnicowanym stopniu trudności, w zależności od posiadanych sił i umiejętności daje możliwość wyboru najodpowiedniejszej dla siebie trasy. Na żywiecczyźnie znajduje się 650 km oznakowanych szlaków turystycznych z czego 569 km to szlaki górskie, natomiast 81 km to szlaki narciarskie.

Niewątpliwą atrakcją turystyczną są również jaskinie. W rezerwacie „Kuznia” podziwiać można Jaskinię Chłodną, Jaskinię pod Balkonami oraz Jaskinię Niską. W Gminie Świnna znajduje się jedna z największych jaskiń Powiatu Żywieckiego, jest to Jaskinia im. A. Komonieckiego.

Jedną z ciekawszych wizytówek Żywiecczyny jest turystyka rowerowa. Różnorodność terenu, wszechobecna przyroda i piękny krajobraz przyciągają rowerzystów, dla których godne polecenia są ścieżki i drogi wiodące przez lasy i pola u podnóży gór. Nie można zapomnieć też o zwykłych drogach gminnych, które śmiało można polecić jako trasy rowerowe. Wycieczki przebiegające tymi trasami nadają się dla całych rodzin niezależnie od dyspozycji rowerzystów.

Magnesem dla osób przyjeżdżających na Żywiecczyznę są zbiorniki wodne – Jezioro Żywieckie i Międzybrodzkie. Miejscowości położone wzdłuż brzegów stały się popularnymi ośrodkami turystycznymi o różnym standardzie. Nie sposób nie wspomnieć o Górze Żar i znajdującej się na niej Kolejce Linowo-Terenowej "Żar". Ponadto, Powiat Żywiecki posiada znakomite warunki do uprawiania sportów zimowych. Turyści mogą korzystać z licznych wyciągów narciarskich i znakomicie przygotowanych tras. Największe ośrodki narciarskie i snowboardowe to Zwardoń i Korbielów. Na zboczach jednego z najwyższych szczytów Beskidu Żywieckiego – Piłska śnieg utrzymuje się do późnej wiosny.

1.2.2 Uwarunkowania społeczno-gospodarcze Powiatu Żywieckiego

DEMOGRAFIA

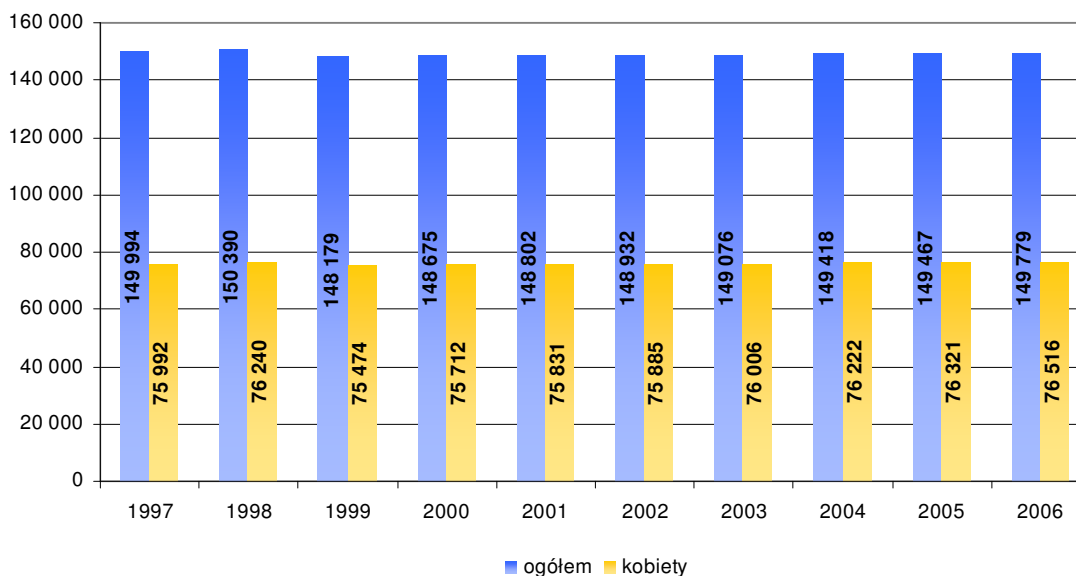
Powiat Żywiecki zajmuje obszar o powierzchni ok. 1 040 km² i obejmuje swym zasięgiem 15 gmin: jedną miejską – Miasto Żywiec oraz czternaście wiejskich - Czernichów, Gilowice, Jeleśnia, Koszarawa, Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Ślemień, Świnna, Ujsoły, Węgierska-Górka.

Według stanu na dzień 31 grudzień 2006 r. Powiat Żywiecki zamieszkiwało 149 779 osób. Z analizy poziomu liczby ludności na przestrzeni lat 1997-2006 wynika, że liczba ludności Powiatu wykazywała niewielką tendencję wzrostową. W roku 2006, w porównaniu z rokiem 1997, liczba osób zamieszkujących teren Powiatu zwiększyła się o 0,69%. Zmiany liczby ludności na przestrzeni ostatnich 10 lat przedstawia Tabela 1-1.

Tabela 1-1 Liczba ludności Powiatu Żywieckiego w latach 1997-2006

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ogółem	149 994	150 390	148 179	148 675	148 802	148 932	149 076	149 418	149 467	149 779
mężczyźni	74 002	74 150	72 705	72 963	72 971	73 047	73 070	73 196	73 146	73 263
kobiety	75 992	76 240	75 474	75 712	75 831	75 885	76 006	76 222	76 321	76 516

Wśród ogólnej liczby ludności, kobiety stanowiły około 50,9%. Udział kobiet w całkowitej liczbie mieszkańców Powiatu Żywieckiego przedstawia Wykres 1-1.

Wykres 1-1 Udział kobiet w ogólnej liczbie ludności Powiatu Żywieckiego

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Powierzchnia użytków rolnych na terenie Powiatu Żywieckiego wynosi około 36 172 ha, co stanowi 34,8% powierzchni ogólnej Powiatu. Natomiast 50,90% powierzchni użytków rolnych stanowią grunty orne, a pozostałe 49,10% to użytki zielone (łąki, pastwiska, sady).

Strukturę użytków rolnych w Powiecie Żywieckim przedstawia Tabela 1-4.

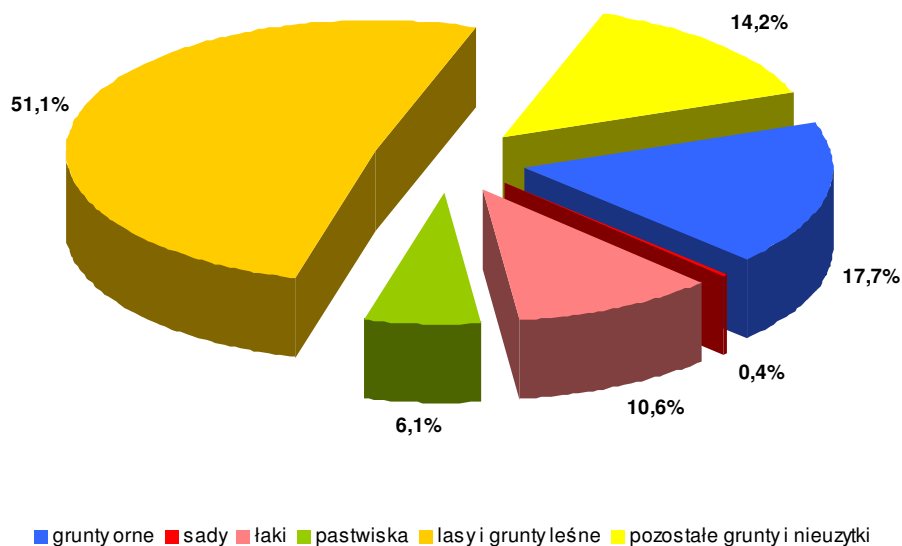
Tabela 1-2 Struktura użytków rolnych na terenie Powiatu Żywieckiego

Rodzaj użytków rolnych	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
Grunty orne	18 411	50,90
Łąki trwałe	10 987	30,36
Pastwiska trwałe	6 327	17,50
Sady	447	1,24
Razem użytki rolne	36 172	100

źródło: GUS

Udział użytków zielonych, tj. łąk, pastwisk oraz sadów, w strukturze użytków rolnych wynosi około 49,10%, co stanowi 17 761 ha. W strukturze użytków zielonych na terenie Powiatu Żywieckiego dominują łąki (61,8%), zaś sady zajmują tylko 2,5% powierzchni. Ponadto, lasy i grunty leśne zajmują 53 093 ha, natomiast pozostałe grunty i nieużytki to 14 731 ha.

Strukturę użytkowania gruntów na terenie Powiatu Żywieckiego przedstawia Wykres 1-2.

Wykres 1-2 użytkowanie gruntów na terenie Powiatu Żywieckiego

Największy udział wśród ogólnej powierzchni Powiatu Żywieckiego stanowią lasy i grunty leśne 51,1% powierzchni, natomiast najmniejszy odsetek to sady – 0,4% całkowitej powierzchni Powiatu.

BEZROBOCIE

Według danych WUP w Katowicach, liczba bezrobotnych osób w roku 2006 (stan na 31.12.2006r.) wynosiła 5 797 osób. Największy odsetek osób bezrobotnych stanowią mieszkańcy Miasta Żywiec – 18,6%, natomiast najmniejsi mieszkańcy Gminy Koszarawa – 1,4%. W porównaniu z rokiem poprzednim (2005) liczba bezrobotnych zmalała o 25,7%.

Tabela 1-3 przedstawia strukturę bezrobocia w poszczególnych Gminach Powiatu Żywieckiego z uwzględnieniem podziału według poziomu wykształcenia.

Tabela 1-3 Liczba bezrobotnych na terenie Powiatu Żywieckiego (stan na 31.12.2006r.)

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych		Z liczby ogółem						
	ogółem	kobiety	Wykształcenie					w wieku do 24 lat	bez pracy powyżej 12 miesięcy
			wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnoksz.	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej		
Powiat Żywiecki	5 797	3 152	321	1 194	486	2 044	1 752	1 080	2 846
Czernichów	248	138	14	46	20	106	62	47	126
Gilowice	220	108	14	53	13	80	60	42	102
Jeleśnia	447	197	18	80	23	167	159	81	223
Koszarawa	80	35	2	7	7	33	31	10	42
Lipowa	399	209	11	74	25	160	129	74	197
Łękawica	173	92	4	31	12	78	48	38	87
Łodygowice	431	264	29	108	45	160	89	80	182
Milówka	357	199	19	69	36	118	115	94	170
Radziechowy-Wieprz	454	237	27	98	25	168	136	99	210
Rajcza	568	325	19	103	52	195	199	113	321
Ślemień	164	100	6	33	14	60	51	29	79
Świnna	231	117	12	46	19	89	65	29	111
Ujszoły	250	113	7	45	17	92	89	52	144
Węgierska Górka	698	425	31	148	69	238	212	129	367
Żywiec	1 077	593	108	253	109	300	307	163	485

Źródło: WUP Katowice

Powyższe dane wskazują, że największy udział wśród bezrobotnych mieszkańców Powiatu Żywieckiego stanowiły osoby z zasadniczym wykształceniem zawodowym, około 35,3% ogółu bezrobotnych, natomiast najmniejszy udział przypadła na osoby z wykształceniem wyższym – 5,5%. Ponadto, z ogólnej liczby osób niepracujących, 18,6% bezrobotnych stanowiły osoby w wieku do 24 lat, 49,1% to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Struktura bezrobocia charakteryzuje dużym udziałem kobiet, które na koniec roku 2006 stanowiły 54,4% osób bezrobotnych. (3 152 osoby).

Stopa bezrobocia na terenie Powiatu Żywieckiego na dzień 31.12.2006r. wynosiła 9,0%.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Według danych GUS, w roku 2006 na terenie Powiatu Żywieckiego zarejestrowanych było 12 117 podmiotów gospodarczych (stan na 31.12.2006). Najwięcej przypada na handel (ok. 34%), budownictwo (ok. 14%) oraz usługi przemysłowe (14%).

Tabela 1-4 Podmioty gospodarcze działające na terenie Powiatu Żywieckiego (stan na 31.12.2006r.)

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów
Ogółem	12 117
<i>Sektor publiczny</i>	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	449
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	366
Przedsiębiorstwa państwowe	3
spółki handlowe	12
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	1
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	2
<i>Sektor prywatny</i>	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	11 668
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	9 735
Spółki handlowe	354
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	61
Spółdzielnie	49
Fundacje	14
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	297

Źródło: GUS

Przeważająca ilość firm działających na terenie Powiatu funkcjonuje w sektorze prywatnym (ok. 96,3%). Głównie, są to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące ponad 83% ogółu firm sektora prywatnego.

W przeważającej większości są to małe jednoosobowe podmioty gospodarcze, zatrudniające od kilku do kilkunastu osób, oraz tzw. „firmy rodzinne”. Przeważają podmioty gospodarcze świadczące szeroko rozumiane usługi oraz podmioty działające w sferze handlowej.

2 Zmiana stanu środowiska na terenie Powiatu Żywieckiego

Uchwalony Program Ochrony Środowiska Powiatu Żywieckiego wskazuje zadania niezbędne do realizacji, których głównym założeniem jest poprawa jakości środowiska na obszarze Powiatu, a co za tym idzie poprawa warunków życia mieszkańców.

W „Programie...” został zastosowany podział zadań na:

- zadania własne,
- zadania koordynowane,
- szczegółowe wytyczne do sporządzania programów gminnych (zadania własne Gmin).

Do zadań własnych zaliczone zostały te inwestycje lub działania, których realizacja związana jest z udziałem finansowym Powiatu oraz te których beneficjentem bezpośrednim będzie Powiat. W „Programie...” określono 35 zadań własnych we wszystkich wymienionych działach ochrony środowiska.

Zadania koordynowane, to te w których Powiat jako jednostka terytorialna nie uczestniczy bezpośrednio. Oznacza to, że te działania muszą być zrealizowane i sfinansowane przez jednostki odpowiedzialne zewnętrznie. W niniejszym Raporcie nie brano pod uwagę tej grupy zadań, ponieważ ich realizacja jest niezależna od Powiatu Żywieckiego, zarówno pod względem finansowym jak i odpowiedzialności za prawidłowy przebieg.

Ponadto, do zadań własnych Gmin zaliczone zostały te działania i inwestycje, których realizacja jest w gestii samorządów gminnych. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego” określił 82 takich zadań.

Poniżej przedstawiono zestawienie zadań własnych Powiatu oraz gmin z zakresu ochrony środowiska, ujętych w Programie Ochrony Środowiska. Ponadto określono stan i ocenę realizacji poszczególnych zadań.

2.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Priorytetem Programu Ochrony Środowiska Powiatu Żywieckiego w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest „**Przywrócenie czystości wód powierzchniowych, ochrona zasobów wód podziemnych oraz zmniejszenie strat i zapewnienie wysokiej jakości wody do picia.**”

W celu realizacji ww. określonego priorytetu oraz polepszenia systemu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Powiatu, w Programie Ochrony Środowiska wskazano następujące kierunki działań, niezbędne do realizacji:

CELE KRÓTKOTERMINOWE:

- **W1C1** Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i deszczowej,
- **W1C2** Ograniczenie ilości ścieków nieczyszczonych,
- **W1C3** Ograniczenie strat wody związanych z przesyłem i poprawa zaopatrzenia ludności w wodę,
- **W1C4** Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych,
- **W2C1** Opracowanie planów ochrony przeciwpowodziowej.

CELE DŁUGOTERMINOWE:

- **W1** Przywrócenie czystości wód powierzchniowych, ochrona zasobów wód podziemnych oraz zapewnienie mieszkańcom wody o wysokiej jakości,
- **W2** Minimalizacja zagrożeń spowodowanych klęskami powodzi.

W ramach poprawy gospodarki wodno-ściekowej Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego przewidział do realizacji zadania z podziałem na zadania własne Powiatu, zadania koordynowane oraz szczegółowe wytyczne dla sporządzania gminnych programów ochrony środowiska. Stopień realizacji poszczególnych zadań przedstawia Tabela 2-1 oraz Tabela 2-2.

Tabela 2-1 Realizacja zadań własnych Powiatu Żywieckiego w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Lp	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem tys. PLN	Koszty poniesione ogółem tys. PLN	UE tys. PLN	PFOŚ tys. PLN	NFOS tys. PLN	WFOS tys. PLN	GFOS tys. PLN	środki własne tys. PLN	Stopień realizacji zadania
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Współdział przy opracowywaniu programu małej retencji na terenie Powiatu Żywieckiego	2003-2005	Zabezpieczenie przed powodzią	30,00	4 917,938	140,418	-	-	-	-	4 777,520	Zadanie zrealizowane
1.1	Rozbudowa transgranicznego systemu ochrony przed klęskami żywiołowymi w Powiecie Żywieckim				208,199	140,418	-	-	-	-	67,781	Zadanie zrealizowane zostało przy udziale środków pomocowych EFRR- Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG III A Polska-Słowacja oraz ze środków własnych Starostwa Powiatowego
1.2	Utrzymanie Lokalnego Systemu Monitoringu				28,739	-	-	-	-	-	28,739	Zadanie zrealizowane
1.3	Remont koryta: potoku Pewlica w m. Pewel Mała, gm. Świnna, potoku Koszarawa w m. Jeleśnia gm. Jeleśnia, regulacja potoku Leśna w gm. Lipowa				2 001,000	-	-	-	-	-	2 001,000	1. Remont koryta potoku Pewlica w km 00+000-1+000 w m. Pewel Mała, gm. Świnna na kwotę 1,8 mln. zł. 2. Remont koryta pot. Koszarawa w km 11+000-15+000 w m. Jeleśnia gm. Jeleśnia na kwotę 0,09 mln zł. 3. Regulację potoku Leśna w km 2+000-4+000 w gm. Lipowa. Koszt inwestycji: 0,111 mln zł.

POWIAT ŻYWIECKI

Lp	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem tys. PLN	Koszty poniesione ogółem tys. PLN	UE	PFOŚ	NFOS	WFOS	GFOS	środki własne tys. PLN	Stopień realizacji zadania
						tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.4	Regulacja potoków: Wieśnik, Przybiedzanka, Brzuśnianka, Juszczyńska, Bystrzanka,				80,000	-	-	-	-	-	80,000	Wykonano remont koryta potoku Wieśnik w km 3+993-5+600 w m. Radziechowy, gm. Radziechowy-Wieprz.
1.5	Regulacja koryta Soły				2 600,000	-	-	-	-	-	2 600,000	Wykonano regulację koryta Soły w km 53+000-53+500 w m. Wieprz, gm. Radziechowy-Wieprz. Koszt inwestycji wyniósł 1,6 mln. zł. Ponadto wykonano remont koryta rzeki Soły w km. 62+000-64+160 w m. Cisiec w gm. Węgierska-Górka. Koszt inwestycji wyniósł 1,0 mln. zł.
SUMA				30,000	4 917,938	140,418	0,00	0,00	0,00	0,00	4 777,520	-

Zadania własne Powiatu w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zgodnie z zakładanymi w harmonogramie, skupione zostały na rozbudowie systemu ochrony przed klęskami żywiołowymi oraz regulacji potoków i rzek, które stanowią potencjalne zagrożenie powodziowe.

Jak wynika z danych zestawionych w powyższej tabeli, koszty poniesione na realizację zadań w aspekcie gospodarki wodno-ściekowej znacznie przewyższyły te zakładane. Wykonane zadania pokryte były w większości ze środków własnych Powiatu (97% całkowitych kosztów poniesionych), natomiast pozostała część została sfinansowana ze środków unijnych.

Tabela 2-2 Realizacja zadań własnych gmin w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Uzupełniająca rozbudowa sieci wodociągowej o długości ok. 312 km	2003-2015	Gminy	Zaopatrzenie ludności w wodę do picia	46 800,00	22 348,49	3 163,50	0,00	0,00	330,00	0,00	18 850,39	Zadanie długoterminowe aktualnie częściowo zrealizowane bądź w trakcie realizacji
1.1	Gmina Łodygowice					88,88	-	-	-	-	-	88,88	Zadanie zrealizowane
1.2	Gmina Lipowa					5 471,03	-	-	-	-	-	5 471,03	Zadanie zrealizowane
1.3	Gmina Czernichów					46,00	-	-	-	-	-	46,00	Zadanie w trakcie realizacji Gmina Czernichów opracowała koncepcję programową zaopatrzenia mieszkańców Gminy w wodę
						310,00	-	-	-	-	-	310,00	Gmina udzieliła dotacji dla Spółek Wodnych
1.4	Żywiec					9 000,00	-	-	-	-	-	9 000,00	Zadanie zrealizowane
1.5	Gmina Łękawica					4,28	-	-	-	-	-	4,28	Gmina Łękawica posiada aktualnie opinię hydrologiczną
1.6	Gmina Gilowice					183,00	-	-	-	-	-	183,00	Zadanie zrealizowane
1.7	Gmina Milówka					5 661,70	3 043,50	-	-	330,00	-	2 283,60	Zadanie zrealizowane

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.8	Gmina Radziechowy-Wieprz					235,00	120,00	-	-	-	-	115,00	Zadanie realizowane
1.9	Gmina Węgierska Górka					1 348,60	-	-	-	-	-	1 348,60	Zadanie realizowane
1.10	Gmina Jeleśnia					161,00						161,00	Zadanie realizowane
2	Edukacja oraz propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody	2003-2015	Gminy	Zmniejszenie wodochłonności	60,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji. Aktualnie jedynie Gmina Łodygowice wywiązała się z zadania
2.1	Gmina Łodygowice					-	-	-	-	-	-	-	Edukacja ekologiczna prowadzona jest na terenie szkół oraz przedszkoli w ramach zajęć oraz organizowanych konkursów
3	Minimalizacja strat wody, wymiana odcinków rurociągów stalowych, żeliwnych i azbestowocementowych o długości ok. 200 km	2003-2015	Gminy	Zmniejszenie wodochłonności	40 000,00	24,00	-	-	-	-	-	24,00	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
3.1	Gmina Czernichów					24,00	-	-	-	-	-	24,00	Dofinansowanie dla ZUP ISEPNICA

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
4	Modernizacja ujęcia wody oraz stacji uzdatniania w Żywcu.	2003-2005	Gmina Żywiec	Zaopatrzenie ludności w wodę do picia	2 500,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
5	Wykonanie połączeń lokalnych sieci wodociągowych oraz połączenie niektórych odcinków w pierścienie, L = ok. 30 km	2005-2015	Gminy	Zaopatrzenie ludności w wodę do picia	4 500,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
6	Modernizacja ujęć i stacji uzdatniania wody znajdujących się w złym stanie technicznym	2004-2015	Gminy	Zaopatrzenie ludności w wodę do picia	6 000,00	259,34	-	20,00	-	-	11,34	228,00	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
6.1	Gmina Lipowa					228,00	-	-	-	-	-	228,00	Gmina Lipowa aktualnie realizuje zadanie pn. Budowa ujęcia w Ostrem Kępa, jak również podjęła się budowy ujęcia wody na potoku Leśnianka, jednak ze względu na brak zgody Wojewody Śląskiego na wyłączenie gruntów zadanie zostało wstrzymane
6.2	Gmina Rajcza					-	-	-	-	-	-	-	Gmina Rajcza w okresie 2002-2006 wybudowała ujęcie wody wraz z odcinkami sieci wodociągowej obejmującej

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
													centrum wsi z budynkami użyteczności publicznej (szkoła, ośrodek zdrowia, Urząd Gminy, bank, Policja, biblioteka) podłączonych zostało 10-15 budynków prywatnych
													Ujęcie wody w Zwardoniu wykonane zostało przez Zakład Drogowych Przejść Granicznych, Gmina wybudowała sieć wodociągową do około 40 budynków w Zwardoniu
6.3	Gmina Węgierska Górka					20,00	-	20,00	-	-	-	-	Starostwo Powiatowe w Żywcu dofinansowało modernizację ujęcia stacji uzdatniania wody Cięcina-Węgierska Górka
6.4	Gmina Ślemień					-	-	-	-	-	-	-	Gmina Ślemień wybudowała na swoim terenie stację uzdatniania wody
6.5	Gmina Jeleśnia												

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania	
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
7	Rozpoznanie problemu studni kopanych – ewidencja i zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem	2003-2004	Gminy	Wylimowanie skażenie wód podziemnych i powierzchniowych	100,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowane częściowo	
7.1	Gmina Ujsoly	2004				-	-	-	-	-	-	-	-	W gminie nie ma problemu starych studni gospodarskich.
7.2	Gmina Łękawica	2004				-	-	-	-	-	-	-	-	Jakość wody z gminnego ujęcia wody odpowiada wymaganiom kategorii A-1, a z ujęć pozostałych jest dobra
8	Rozpropagowanie budowy oczyszczalni przydomowych w tych miejscach, gdzie jak wynika z planów zagospodarowania przestrzennego brak będzie kanalizacji w okresie perspektywicznym	2003-2015	Gminy	Wylimowanie skażenie wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	6 600,00	130,33	-	-	-	-	-	130,33	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji	
8.1	Gmina Ujsoly	2004-2015				130,33	-	-	-	-	-	130,33	Gmina Ujsoly w roku 2005 zakupiła ze środków umorzonych pożyczki przez WFOŚiGW w Katowicach zestaw do wywozu nieczystości płynnych.	

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
9	Modernizacja i rozbudowa OŚ w Żywcu	2003-2015	Gmina Żywiec oraz zainteresowane gminy	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	30 000,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
10	Modernizacja i rozbudowa OŚ w Węgierskiej Górze	2003-2015	Gmina Węgierska Górka i zainteresowane gminy	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	10 000,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
11	Modernizacja i rozbudowa OŚ w Zwardoniu	2005	Gmina Rajcza	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	1 100,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
12	Modernizacja OŚ w Ujsolach	2005	Gmina Rajcza	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	1 000,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
13	Modernizacja OŚ w Lipowej	2004-2005	Gmina Lipowa	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	1 100,00	188,91	-	-	-	-	-	188,91	Zadanie zrealizowane w latach 2004-2005
14	Modernizacja i rozbudowa OŚ w Zwardoniu	2005	Gmina Rajcza	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	1 100,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
15	Modernizacja i rozbudowa OŚ w Złatnej i Soblówce	2005-2015	Gmina Rajcza	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	2 200,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
16	Remont OŚ w Czernichowie	2006-2010	Gmina Czernichów	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	400,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
17	Budowa OŚ w Międzybrodziu Bialskim	2004-2006	Gmina Czernichów	Wyeleminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	3 500,00	10 577,00	7 775,00	-	-	2 569,00	-	233,00	Zadanie zrealizowane

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
18	Budowa OŚ w Tresnej Małej II	2006-2010	Gmina Czernichów	Wyeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	600,00	121,00	-	-	-	-	-	121,00	Gmina Czernichów opracowała koncepcję budowy kanalizacji sanitarnej w Tresnej
19	Budowa OŚ w Łękawicy	2006	Gmina Łękawica	Wyeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	-	3 830,29	-	-	3 830,29	-	-	1 198,29	Zadanie zrealizowane. Gmina Łękawica wybudowała nową oczyszczalnię ścieków o przepustowości 600 m ³ /d.
20	Budowa OŚ w Jeleśniu	2004-2006	Gmina Jeleśnia	Wyeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	-	147,82	-	-	-	37,42	-	110,40	Zadanie zrealizowane
20.1	Budowa OŚ na terenie Jeleśni	2004-2006	Gmina Jeleśnia	Wyeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	-	74,74	-	-	-	16,84	-	57,90	Zadanie zrealizowane
20.2	Budowa OŚ w miejscowości Korbelów	2004-2006	Gmina Jeleśnia	Wyeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	-	73,08	-	-	-	20,58	-	52,50	Zadanie zrealizowane
21	Budowa OŚ (ewentualnie stacja zlewna) i kanalizacji sanitarnej w przysiółku Łaski, Żarnówka Mała, L=3,4 km	2006-2010	Gmina Czernichów	Wyeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	2 000,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
22	Budowa kanalizacji sanitarnej w Żywcu, ok. 82,6 km	2004-2015	Gmina Żywiec	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	26 800,00	18 914,00	-	-	-	-	-	18 914,00	Miasto Żywiec w latach 2004-2006 wybudowało łącznie 78,5 km kanalizacji sanitarnej
23	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Gilowice, ok. 69,7 km	2004-2015	Gmina Gilowice	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	21 000,00	32,06	-	-	-	-	-	32,06	Zadanie zrealizowane
24	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Lipowa, ok. 117,8 km	2004-2015	Gmina Lipowa	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	44 100,00	35,32	-	-	-	-	-	35,32	Zadanie realizowane jest w ramach projektu "Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie"
25	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Ślemień, ok. 52,7 km	2004-2015	Gmina Ślemień	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	16 800,00	-	-	-	-	-	-	-	Zakończono I etap budowy kanalizacji i sieci wodociągowej w jednym wykopie oraz zakończono budowę oczyszczalni ścieków. Projekt II etapu budowy został już opracowany
26	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Łękawica, ok. 58,7 km	2003-2015	Gmina Łękawica	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	22 700,00	18 008,61	1 194,53	-	-	1 484,91	704,30	14 624,87	Zadanie zrealizowane
26.1	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Okrajnik i Górki o długości ok. 13,8 km				-	2 125,11	-	-	-	1 484,91	-	640,20	Zadanie realizowane. Ponadto kwota 587 142 zł została umorzona i przeznaczona na budowę oczyszczalni ścieków w Łękawicy

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
26.2	Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Łękawica, część II wraz ze spinką o długości ok. 12,9 km i budowa oczyszczalni ścieków w Łękawicy				-	2 693,51	1 194,53	-	-	-	704,30	794,68	Zadanie zrealizowane
26.3	Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Kocierz Moszczanicki o długości ok. 17,7 km				3 898,97	13 190,00	-	-	-	-	-	13 190,00	Zadanie w trakcie realizacji
27	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Jeleśnia, ok. 160,6 km	2003-2015	Gmina Jeleśnia	Wyeliminowanie skażenie wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	53 000,00	2 980,32	1 390,12	-	-	-	200,00	1 390,21	Zadanie zrealizowane
28	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Węgierska Górka, ok. 9,4 km	2003-2015	Gmina Węgierska Górka	Wyeliminowanie skażenie wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	2 900,00	73,62	-	-	-	-	-	73,62	Zadanie zrealizowane
29	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Radziechowy Wieprz, ok. 71,7 km	2004-2006	Gmina Radziechowy Wieprz	Wyeliminowanie skażenie wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	29 400,00	753,20	-	-	-	-	-	753,00	Gmina Radziechowy-Wieprz wybudowała kanalizację sanitarną w sołectwach: Brzuśnik, Bystra i Radziechowy
30	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Łodygowice, ok. 212,8 km	2003-2015	Gmina Łodygowice	Wyeliminowanie skażenie wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	74 000,00	-	-	-	-	-	-	-	Rozpoczęcie budowy sieci kanalizacyjnej planowane jest na rok 2008
31	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Świnna, ok. 81,3 km	2003-2015	Gmina Świnna	Wyeliminowanie skażenie wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	22 000,00	6 292,74	-	-	-	-	-	6 292,74	Zadanie zrealizowane

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
32	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Koszarawa, ok. 44,0 km	2003-2015	Gmina Koszarawa	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	14 200,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
33	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Rajcza, ok. 67,4 km	2003-2015	Gmina Rajcza	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	22 700,00	-	-	-	-	-	-	-	Budowa kanalizacji w gminie Rajcza realizowana jest w ramach Związku Międzygminnego w Żywcu
34	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Ujsoly, ok. 41,8 km	2003-2015	Gmina Ujsoly	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	12 500,00	67,67	-	-	-	-	-	67,67	Gmina Ujsoly uczestniczy w realizowanym przez ZMGE w Żywcu programie Oczyszczania ścieków na Żywiecczyźnie,.
35	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Milówka, ok. 42,0 km	2003-2015	Gmina Milówka	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	14 000,00	1 920,60	-	-	-	440,80	-	1 452,80	Zadanie zrealizowane
36	Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Czernichów, ok. 61,7 km (ks w przysiółku Łaski i Żarnówka Mała uwzględniono przy budowie OŚ),	2004-2015	Gmina Czernichów	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	37 800,00	101,00	-	-	-	-	-	101,00	Gmina Czernichów dokonała rozbudowy kanalizacji sanitarnej w Międzybrodziu Żywieckim
37	Modernizacja (uszczelnienie) sieci kanalizacji sanitarnej, ok. 100 km	2003-2015	Gminy	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	45 000,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
38	Budowa lokalnego systemu monitoringu dla powiatu	2003-2015	Gminy	Wyeeliminowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	1 200,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania	
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
39	Wdrażanie systemu powiadamiania o zagrożeniach	2003-2015	Gminy	Zabezpieczenie przed powodzią	26,00	1 777,39	-	-	-	-	-	1 227,99	Zadanie trakcie realizacji	
39.1	Opracowanie Gminnego Planu Reagowania Kryzysowego obejmującego plan reagowania w przypadku powodzi	2004-2005	Gmina Łodygowice		20,00	-	-	-	-	-	-	-	-	Niniejszy dokument znajduje się obecnie w fazie aktualizacji
39.2	Wykonanie inwestycji w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego	2005-2009	Gmina Ujsoly		-	924,00	-	-	-	-	-	-	924,00	W ramach realizacji tego zadania RZGW w Katowicach wykonało roboty remontowe potoków: Potok Bystra na odcinku 0+950+1+350m oraz Potok Ujsola na odcinku 2+000+6+400m
39.3	Usuwanie skutków powodzi i klęsk żywiołowych	2004-2006	Gmina Jeleśnia		-	853,39	-	-	-	-	-	-	303,99	Zadanie realizowane zależnie od potrzeb. 549,90 wydatkowanych pieniędzy pochodziło z budżetu państwa.
40	Wykonanie zabudowy regulacyjnej potoków/rzek na terenie powiatu	2003-2015	Gminy	Wyeleminowanie skażenie wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	35 000,00	39,10	-	-	-	-	9,10	30,00	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji	

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
40.1	Gmina Ślemień	2006			-	-	-	-	-	-	-	-	Gmina Ślemień wykonała podkłady sytuacyjno-wysokościowe dla miejscowości Las i Kocon oraz wykonała częściową regulację potoku Ceretnik w Ślemieniu
40.2	Gmina Radziechowy-Wieprz	2006			-	30,00	-	-	-	-	-	30,00	Gmina Radziechowy-Wieprz dokonała regulacji potoku Wieśnik – kontynuacja (budowa mostków na drogach gminnych)
40.3	Gmina Jeleśnia	2004-2006	Gmina Jeleśnia		-	9,10	-	-	-	-	9,10	-	Zadanie realizowane na bieżąco w miarę potrzeb
41	Budowa obiektów małej retencji w dorzeczu rzeki Soty	2003-2015	Gminy	Wylimowanie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi	7 800,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
42	Budowa kanalizacji deszczowej L = 150 km	2003-2015	Gminy	Zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	67 500,00	3 500,00	-	-	-	-	-	3 500,00	Zadanie zrealizowane częściowo
42.1	Gmina Ujsoly	2004-2008			500,00	-	-	-	-	-	-	-	Inwestycja planowana jest do realizacji w okresie późniejszym, przy wykonywaniu robót związanych

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania		
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
													z budową kanalizacji sanitarnej.		
42.2	Żywiec	2008-2015			20 000,00	3 500,00	-	-	-	-	-	3 500,00	Miasto Żywiec wybudowało łącznie 7 km kanalizacji deszczowej		
43	Wykonanie działań dotyczących rozpoznania problemu oczyszczania wód deszczowych z parkingów i placów składowych	2003-2015	Gminy	Zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	1 200,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie realizowane		
44	Propagowanie tzw. dobrych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zanieczyszczeń obszarowych przez związki biogenne.	2003-2015	Gminy	Zmniejszenie ilości związków biogennych wprowadzanych do wód powierzchniowych i podziemnych	125,00	1,00	-	-	-	-	-	1,00	Zadanie realizowane częściowo		
44.1	Gmina Łodygowice					-	-	-	-	-	-	-	-	-	Działania w tym zakresie obejmują wywieszanie informacji na tablicach ogłoszeń, zamieszczanie artykułów informacyjnych w lokalnym biuletynie
44.2	Gmina Ujsoly					-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,00

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty planow.	Koszty ponies.	UE	PFOŚ	NFOS	WFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
44.3	Gmina Jeleśnia					1,00	-	-	-	-	1,00	-	Zadanie realizowane na bieżąco
SUMA					731 311	91 975,00	13 523,15	20,00	3 830,29	5 125,29	1 474,14	69 470,20	

W celu wyeliminowania skażenia wód powierzchniowych i podziemnych ściekami sanitarnymi poszczególne Gminy Powiatu Żywieckiego podjęły się budowy sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej.

Prowadzone są także działania mające na celu propagowanie dobrych praktyk rolniczych w celu zmniejszenia zanieczyszczeń obszarowych związkami biogennymi.

Takie działania pozwolą na poprawę jakości gospodarki ściekowej oraz podłączenie nowych użytkowników. Bezpośrednio realizacja tych inwestycji przyczyniła się do poprawy jakości gleb dzięki wyeliminowaniu przedostawania się ścieków bytowych do środowiska.

Dodatkowo, w ramach zmniejszenia zagrożenia przeciwpowodziowego zrealizowano zadania polegające na regulacji rzek, potoków oraz koryt.

Ze względu na wysoki koszt związany z budową kanalizacji sanitarnej realizacja pozostałych zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej zaplanowana jest na lata późniejsze.

Koszty poniesione przez Gminy pokrywane były głównie ze środków własnych (75,5% poniesionych kosztów), natomiast pozostała część pokryta została ze środków unijnych oraz Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska.

2.2 Gospodarka odpadami

Jednym z podstawowych wymogów realizujących Program Ochrony Środowiska na terenie Powiatu Żywieckiego jest uporządkowanie gospodarki odpadowej.

Biorąc pod uwagę oczekiwania społeczne oraz uwarunkowania lokalizacyjno-przyrodnicze, jako podstawowy priorytet gospodarki odpadami w Powiecie do roku 2015 przyjęto – **ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko oraz maksymalny wzrost ich gospodarczego wykorzystania.**

CELE DŁUGOTERMINOWE obejmują działania związane z gospodarką odpadami, które realizowane będą do roku 2015. W ramach realizacji tych celów dla Powiatu przyjęto:

- **O1** Ograniczenie do minimum uciążliwości odpadów dla środowiska przy maksymalnym ich wykorzystaniu gospodarczym.

CELE KTÓRTKOTERMINOWE dotyczą:

- **O1C1** Usystematyzowanie gospodarki odpadami,
- **O1C2** Wzrost stopnia odzysku i recyklingu odpadów,
- **O1C3** Ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska,
- **O1C4** Podnoszenie świadomości mieszkańców.

Tabela 2-3 Realizacja zadań własnych Powiatu Żywieckiego w zakresie gospodarki odpadami.

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]		
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Stworzenie w powiecie organizacyjnych i technicznych warunków do selektywnej zbiórki odpadów budowlanych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych	2004-2007	Powiat	Poprawa jakości środowiska i estetyki terenów Powiatu	300,00	2,00	-	-	-	-	-	2,00	W Gminach Powiatu Żywieckiego zbiórka odpadów budowlanych prowadzona jest na indywidualne zamówienie. Odpady wielkogabarytowe z terenu Gmin zbierane są średnio 2 razy/rok sposobem tzw. „wystawki” według ustalonego harmonogramu. Aktualnie w większości Urzędów trwają rozmowy na temat stworzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz utworzenia GPZON. Jedynie Gmina Ujszoły posiada na swoim terenie GPZON, który zlokalizowany jest przy oczyszczalni ścieków.
2	Wspieranie działań w zakresie odzysku i gospodarczego wykorzystania odpadów.	2004-2007	Powiat	Kontrolowane wykorzystanie odpadów	300,00	1 398,96	-	-	-	-	-	1 398,96	W ramach wspierania odzysku oraz wykorzystania surowców wtórnych wszystkie Gminy wprowadziły system selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów. Odpady zbierane są „u źródła”. Ponadto, aby system selektywnej zbiórki objął wszystkich mieszkańców, obecnie
2.1	Gmina Łodygowice					306,40	-	-	-	-	-	306,40	
2.2	Gmina Łękawica					80,30	-	-	-	-	-	80,30	
2.3	Gmina Lipowa					178,10	-	-	-	-	-	178,10	
2.4	Gmina Jeleśnia					7,00	-	-	-	-	-	7,00	

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]		
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2.5	Gmina Gilowice					11,87	-	-	-	-	-	11,87	w systemie uczestniczy 95% mieszkańców, Gminy prowadzą akcje informacyjno-edukacyjne. Poniesione koszty stanowiły środki własne Gmin
2.6	Gmina Czernichów					344,00	-	-	-	-	-	344,00	
2.7	Gmina Ujszoły					22,00	-	-	-	-	-	22,00	
2.8	Gmina Żywiec					79,59	-	-	-	-	-	79,59	
2.9	Gmina Radziechowy-Wieprz					369,70	-	-	-	-	-	369,70	
3	Działalność edukacyjna w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania	2004-2007	Powiat	Redukcja masy odpadów i - ograniczenie ich uciążliwości dla środowiska	75,00	71,83	-	-	-	5,00	-	66,83	W Gminach Powiatu prowadzone są akcje informacyjno-edukacyjne z zakresu właściwego gospodarowania odpadami. Działania proekologiczne skierowane są do dzieci i młodzieży. Dla pozostałych mieszkańców Gminy działania te prowadzone są w oparciu o ulotki, plakaty, jak również lokalna prasa. Tylko Gmina Koszarawa ze względu na brak środków finansowych nie podjęła żadnych działań w zakresie edukacji ekologicznej. Ponadto, w roku 2006 Starostwo Powiatowe w Żywcu dofinansowało druk i kolportaż ulotek o treści z zakresu spalania odpadów i ochrony powietrza atmosferycznego

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]		
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4	Rozwijanie i udoskonalanie systemów zbiórki, odzysku oraz gospodarczego wykorzystania odpadów	2008-2015	Powiat	Wzrost stopnia gospodarczego wykorzystania odpadów	120,00	-	-	-	-	-	-	-	Rozwijanie systemu zbiórki, odzysku oraz wykorzystania odpadów polega przede wszystkim na doskonaleniu przyjętego systemu gospodarowania odpadami
5	Dalsza organizacja i poszerzanie zakresu selektywnej zbiórki wszystkich grup odpadów i ograniczania ich powstawania	2008-2015	Powiat, Gminy	Redukcji masy odpadów i ograniczenie ich uciążliwości dla środowiska	120,00	-	-	-	-	-	-	-	Rozwijanie systemu zbiórki, odzysku oraz wykorzystania odpadów polega przede wszystkim na doskonaleniu przyjętego systemu gospodarowania odpadami w
6	Stworzenie i obsługa bazy danych o gospodarce odpadami na terenie Powiatu	2004-2007	Powiat	Kontrola i koordynacja gospodarki odpadami na terenie Powiatu	150,00	14,64	-	-	-	14,64	-	-	Starostwo Powiatowe w Żywcu prowadzi komputerową bazę danych o podmiotach gospodarczych z terenu wszystkich Gmin
6.1	Plan gospodarowania odpadami UZ Nr 481 z dnia 21.07.2004					2,93	-	-	-	2,93	-	-	Zadanie zrealizowane
7	Koordinacja działań związanych z gospodarką odpadami w Gminach Powiatu Żywieckiego	2004-2007	Powiat	Poprawa jakości środowiska i warunków życia mieszkańców	120,00	1 070,76	-	-	-	-	-	1 070,76	Według danych pochodzących z gminnych sprawozdań z realizacji PGO wynika, że około 94,1% mieszkańców Powiatu objętych jest zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych. Poniesione koszty pokryte zostały ze środków własnych Gmin

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]		
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8	Wspieranie działań w zakresie przyrodniczego wykorzystania osadów ściekowych	2005-2007	Powiat	Kontrolowane wykorzystanie osadów	250,00	4,10	-	-	-	-	-	4,10	Osady ściekowe z oczyszczalni ścieków w Łękawicy oraz z terenu Gminy Węgierska Góra są regularnie wywożone na składowisko odpadów komunalnych Spółki „Beskid” z Żywcu
SUMA					915,00	2 565,22	0,00	0,00	0,00	22,57	0,00	2 542,65	

Ze względu na zakres kompetencji Powiatu jako jednostki samorządu terytorialnego, większość zadań własnych ujętych w powyższym harmonogramie wykonywanych było w ramach zadań własnych gmin. Starostwo w celu poprawy stanu gospodarki odpadami na terenie Powiatu podjęło się następujących zadań:

- dofinansowanie druku i kolportażu ulotek o treści z zakresu spalania odpadów i ochrony powietrza atmosferycznego,
- stworzenie i obsługa bazy danych o gospodarce odpadami na terenie Powiatu,
- opracowanie planu gospodarowania odpadami.

Ponadto, Starostwo Powiatowe z Żywcu partycypowało w kosztach:

- budowy kwatery nr 2 składowiska odpadów komunalnych,
- budowy sortowni mechaniczno-ręcznej.

Z uwagi na fakt, że ww. zadania należą do zadań koordynowanych, czyli takich w których Powiat Żywiecki, jako jednostka terytorialna, nie uczestniczy bezpośrednio, podjęte działania były zrealizowane i sfinansowane przez jednostki odpowiedzialne zewnętrznie. Jednostką odpowiedzialną za prawidłowy przebieg i realizację zadań była Spółka Beskid. Zadanie polegające na budowie kwatery nr 2 składowiska odpadów komunalnych zakończone zostało 30.03.2005r., natomiast zakończenie budowy sortowni mechaniczno-ręcznej przypadło na dzień 31.03.2006r.

Tabela 2-4 Realizacja zadań własnych Gmin w zakresie gospodarki odpadami

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Inwentaryzacja i dofinansowanie usuwania płyt z azbestu z pokryć i elewacji budowli	2004-2007	Gminy	Poprawa jakości środowiska na terenie Powiatu	1 500	356,69	-	-	41,50	11,59	11,57	312,05	W 8 Gminach Powiatu udzielane jest dofinansowanie na usuwanie pokryć dachowych i elewacji zawierających azbest i materiały azbestowe. W Gminach Świnna i Gilowice mieszkańcy sami pokrywają koszty usuwania azbestu, dla 5 Gmin nie podano kosztów związanych z realizacją zadania, natomiast Gmina Łękawica aktualnie posiada opracowany jedynie plan usuwania azbestu. Koszty związane z dofinansowaniem pokrywane były zarówno ze środków własnych Urzędów, jak również PFOŚiGW oraz WFOŚiGW. Większość Gmin posiada inwentaryzację azbestu, jednak nie zawsze jest ona pełna.
1.1	Gmina Łodygowice					112,70	-	-	-	-	-	112,70	
1.2	Gmina Czernichów					24,17	-	-	-	-	11,57	12,60	
1.3	Gmina Lipowa					101,59	-	-	-	11,59	-	90,00	
1.4	Gmina Gilowice					25,00	-	-	-	-	-	25,00	
1.5	Gmina Jeleśnia					40,00	-	-	25,00	-	-	15,00	
1.6	Gmina Koszarawa					7,92	-	-	6,83	-	-	1,09	
1.7	Gmina Miłówka					25,03	-	-	-	-	-	20,02	
1.8	Gmina Ujsoły					19,35	-	-	9,68	-	-	9,68	
1.9	Miasto Żywiec					25,96	-	-	-	-	-	25,96	
1.10	Gmina Ślemień					-	-	-	-	-	-	-	

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2	Realizacja powiatowego programu likwidacji odpadów PCB	2005-2007	Gminy, Powiaty	Poprawa czystości środowiska	150	-	-	-	-	-	-	-	Ponieważ żadna z Gmin nie stwierdziła występowania na swoim terenie PCB, realizacja powiatowego programu likwidacji odpadów PCB nie jest możliwa
3	Budowa gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych	2005-2007	Gminy, Powiaty	Ochrona środowiska na terenie Powiatu	900	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowane częściowo Gmina Ujsoły wybudowała GPZON przy istniejącej na jej terenie oczyszczalni ścieków. Pozostałe Gminy są w trakcie prowadzenia rozmów.
4	Inwentaryzacja odpadów PCB w gminach	2004	Gminy, Powiaty	Poprawa jakości środowiska na terenie Powiatu	50	-	-	-	-	-	-	-	Żadna z Gmin nie stwierdziła występowania na swoim terenie PCB
5	Propagowanie indywidualnych form kompostowania bioodpadów	2004-2007	Gminy, Powiaty	Redukcja biomasy w odpadach	150	-	-	-	-	-	-	-	Ze względu na wiejski charakter gmin Powiatu Żywieckiego jedynie w Żywcu oraz Gminie Czernichów utworzono system selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji. W pozostałych Gminach tego rodzaju odpady zagospodarowane zostają we własnym zakresie

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6	Przygotowanie powiatowego programu likwidacji odpadów PCB	2005	Gminy, Powiaty	Poprawa czystości środowiska	50	-	-	-	-	-	-	-	Ponieważ żadna z Gmin nie stwierdziła występowania na swoim terenie PCB, realizacja powiatowego programu likwidacji odpadów PCB nie jest możliwa
7	Opracowanie powiatowego planu likwidacji azbestu	2005-2006	Gminy, Powiaty	Poprawa czystości środowiska	50	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie to realizowane jest w ramach zadań własnych Gmin
8	Wsparcie organizacyjne systemu selektywnej zbiórki odpadów bioodpadów	2006-2007	Gminy, Powiaty	Redukcja biomasy w odpadach	50	-	-	-	-	-	-	-	Organizacja systemu zbiórki odpadów biodegradowalnych prowadzona jest jedynie w Mieście Żywiec oraz w Gminie Czernichów. W pozostałych gminach, ze uwagi na ich wiejski charakter oraz zagospodarowanie tego rodzaju odpadów we własnym zakresie (spalanie w piecach, skarmianie zwierząt) organizacja zbiórki bioodpadów staje się nieuzasadniona ekonomicznie
9	Koordinacja działań związanych z gospodarką odpadami w Gminach Powiatu Żywieckiego	200-2015	Gminy, Powiaty	Poprawa jakości środowiska i warunków życia mieszkańców	200	2 058,52	-	-	-	-	-	2 058,52	Według danych pochodzących z gminnych sprawozdań z realizacji PGO wynika, że około 94,1% mieszkańców

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
9.1	selektywna zbiórka					987,76	-	-	-	-	-	987,76	Powiatu objętych jest zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych. Zorganizowana zbiórka odpadów obejmująca 100% mieszkańców dotyczy gmin: Gilowice, Lipowa, Łodygowice, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Świnna, Ujsoly oraz Węgierska-Górka, natomiast najmniej mieszkańców, którzy podpisali umowy na wywóz odpadów stanowi ludność Gmin: Czernichów, Ślemień i Miasta Żywiec Ponadto, Gminy w ramach poprawy stanu środowiska podejmowały się likwidacji tzw. „dzikich wysypisk”, jak również przeprowadzana jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych systemem tzw. „wystawki”. Ponadto, przedsiębiorcom umożliwiono zbiórkę odpadów opakowaniowych. Poniesione koszty pokryte zostały ze środków własnych Gmin
9.2	zorganizowana zbiórka odpadów komunalnych					178,2	-	-	-	-	-	178,2	
9.3	likwidacja „dzikich wysypisk”					56,62	-	-	-	-	-	56,62	
9.4	zbiórka odpadów wielkogabarytowych					145,14	-	-	-	-	-	145,14	
9.5	Zbiórka odpadów opakowaniowych					690,8	-	-	-	-	-	690,8	

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
10	Doskonalenie i dalsze prowadzenie bazy danych gospodarki odpadowej na terenie Powiatu	2005-2015	Gminy, Powiaty	Kontrola i koordynacja gospodarki odpadami na terenie Powiatu	100	14,4	-	-	-	14,64	-	-	Poszczególne Gminy Powiatu Żywieckiego posiadają niepełną wiedzę na temat gospodarki odpadami w małych i średnich przedsiębiorstwach. Szacuje się, że w około 80% rozpoznany jest stan MŚP z terenu Powiatu. Baza danych gospodarki odpadowej na terenie Powiatu została stworzona przez Starostwo Powiatowe w Żywcu. Podany koszt to kwota poniesiona przez Powiat na stworzenie bazy
11	Budowa gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych	2005-2007	Gminy, Powiaty	Ochrona środowiska na terenie Powiatu	1 200	2,5	-	-	-	-	-	2,5	Zadanie zrealizowane częściowo Gmina Ujszoły wybudowała w roku 2006 GPZON przy istniejącej na jej terenie oczyszczalni ścieków. Przyjmuje on zużyte świetłówki, opony, baterie i akumulatory. Odbiór przeterminowanych leków odbywa się w Ośrodku Zdrowia w Ujszołach Pozostałe Gminy są w trakcie prowadzenia rozmów.

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GWOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
12	Kontynuacja powiatowego programu likwidacji odpadów PCB	2008-2010	Gminy, Powiaty	Poprawa czystości środowiska	250	-	-	-	-	-	-	-	Ponieważ żadna z Gmin nie stwierdziła występowania na swoim terenie PCB, realizacja powiatowego programu likwidacji odpadów PCB nie jest możliwa
13	Kontynuacja dofinansowania usuwania płyt z azbestu z pokryć i elewacji budowli	2008-2015	Gminy	Poprawa czystości środowiska	2 400	-	-	-	-	-	-	-	Kontynuacja tego zadania związana jest przed wszystkim z kondycją finansową Gmin
14	Eksploatacja gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych	2008-2015	Gminy	Ochrona środowiska na terenie Powiatu	2 800	-	-	-	-	-	-	-	Jedynie Gmina Czernichów posiada na swoim terenie GPZON. Pozostałe Gminy są w trakcie prowadzenia rozmów. Ponadto, realizacja tego zadania wiąże się przede wszystkim z kondycją finansową Gmin
SUMA					9 850,00	2 434,36	0,00	0,00	41,50	26,23	11,57	2 375,08	

Działania podjęte przez Gminy skupione były wokół koordynacji działań związanych z prawidłowym postępowaniem i zagospodarowaniem powstających odpadów. Podjęte przedsięwzięcia polegały na objęciu wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych, selektywną zbiórką surowców wtórnych oraz odpadów wielkogabarytowych.

Ponadto, w większości Gmin dokonano inwentaryzacji materiałów zawierających azbest, jak również stworzone zostały zasady dotyczące finansowania działań podejmowanych przez prywatnych właścicieli budynków w zakresie usuwania azbestu.

Szczegółowe dane dotyczące działań podejmowanych przez Powiat i Gminy w zakresie gospodarki odpadami przedstawione zostały w „Sprawozdaniu z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Żywieckiego”.

2.3 Ochrona powierzchni ziemi i gleb

W zakresie ochrony ziemi i gleb na terenie Powiatu Żywieckiego zostały wyznaczone cele następujące cele:

CELE KRÓTKOTERMINOWE w zakresie ochrony ziemi i gleb obejmowały działania o nieskomplikowanym charakterze i polegały na:

- **GL1C1** Przywrócenie pożądaných właściwości biologicznych gleb Rekultywacji składowisk odpadów pogórných,
- **TPZK1C2** Rekultywacja terenów zdegradowanych przez eksploatację surowców naturalnych i przemysł.

CELE DŁUGOTERMINOWE w zakresie ochrony ziemi i gleb na terenie Powiatu Żywieckiego stanowiły pochodną zadań krótkoterminowych i obejmowały:

- **GL1** Poprawa jakości środowiska pod względem ziemi i gleb, w tym zwiększenie atrakcyjności Powiatu,
- **TZK1** Racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych.

Tabela 2-5 Realizacja zadań własnych Powiatu Żywieckiego w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GFOŚ	Budżet państwa	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Udział wraz z Gminami Powiatu w zapobieganiu degradacji i erozji gleb	2004-2006	Powiat	Zmniejszenie powierzchni terenów objętych erozją	120,00	-	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
2.	Okresowa kontrola zawartości metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo	2004-2015	Powiat	Dostosowanie upraw do specyfiki gleb	300,00	-	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
3.	Współudział w rekultywacji terenów osuwiskowych	2004-2015	Powiat	Ograniczenie szkód powodowanych przez wydobycie surowców mineralnych, zmniejszenie terenów objętych erozją	1 500,00	77,593	-	-	-	-	-	56	21,593	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
4.	Aktualizacja rejestru zawierającego informacje o terenach na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi ze szczególnym uwzględnieniem obszarów na których obowiązek rekultywacji obciąża starostę.	2004-2015	Powiat	Aktualne dane dotyczące terenów zdegradowanych	50,00	-	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
SUMA					1 970,00	77,593	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56	21,593	

W zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi Starostwo Powiatowe dokonało rekultywacji terenów osuwiskowych.

Zadanie to zostało w 72% sfinansowane ze środków budżetu państwa, natomiast pozostałe koszty pokryte zostały ze środków własnych Powiatu.

Tabela 2-6 Zadania własne Gmin w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi

Lp	Nazwa zadania	Termin realizacji i zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesion ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania	
					tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1.	Zorganizowanie cyklu szkoleń dla rolników obejmujących Zasady Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych połączonych z zajęciami praktycznymi	2004-2010	Gminy	Zachowanie specyfiki wsi Polskiej, Wytwarzanie zdrowiej żywności	100	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji, prowadzone przez wszystkie Gmin	
2.	Aktualizacja map glebowych	2004-2007	Gminy	Właściwe dawki środków ochrony roślin niepowodujące szkód dla zdrowia zwierząt i ludzi	60	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane	
3.	Promocja agroturystyki i rolnictwa ekologicznego	2004-2007	Gminy	Zwiększenie dochodowości rolnictwa	60	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowane częściowo	
3.1	Gmina Łodygowice					-	-	-	-	-	-	-	-	Gmina Łodygowice podjęła działania promujące uprawy energetyczne, jak również rolnictwa ekologicznego i agroturystyki,
3.2	Gmina Ujsoly					-	-	-	-	-	-	-	-	Gmina Ujsoly przystąpiła do realizacji projektu pod nazwą "Ekologiczne Gminy Karpackie", którego celem jest zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,

POWIAT ŻYWIECKI

Lp	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesion ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4.	Rekultywacja terenów osuwiskowych	2003-2015	Gminy, właściciele terenów na których powstają osuwiska	Rekultywacja i zagospodarowanie terenów zerodowanych	2000	913,74952	-	-	-	-	-	913,74952	Zadanie długoterminowe. Aktualnie. zadanie zrealizowane zostało jedynie przez Gminy Lipowa, Łękawica i Ujsoly
4.1	Gmina Lipowa					83,31052	-	-	-	-	-	83,31052	Gmina Lipowa wykonała w roku 2006 wapnowanie gleb (1 108 ton)
4.2	Gmina Ujsoly					112	-	-	-	-	-	112	W roku 2005 na terenie Gminy Ujsoly zrealizowano dwie inwestycje polegające na zabezpieczeniu osuwisk: Sobłówec i Osuwisko Skarpa
4.3	Gmina Łękawica					12	-	-	-	-	-	12	Gmina Łękawica opracowała rejestrację osuwisk dla obszaru gminy.

POWIAT ŻYWIECKI

Lp	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOŚ	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN.	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
5	Pozarolnicze zagospodarowane gruntów niskiej klasy bonitacyjnej	2004-2015	Gminy	Zwiększenie wartości gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	Gmina Łękawica stworzyła mieszkańcom dokonywanie nowych nasadzeń drzew i zalesiania gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych. Ponadto, gmina utworzyła nowe formy zieleni o funkcjach estetycznych
SUMA					2 220,00	924,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	924,59	

Działania w aspekcie ochrony powierzchni ziemi i gleb prowadzone są zaledwie przez 5 Gmin, do których należą: Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Węgierska Górka i Ujszoły.

Podjęte przedsięwzięcia polegały na organizowaniu cyklu szkoleń w zakresie Kodeksu Dobrej praktyki Rolniczej połączone z zajęciami praktycznymi dla rolników. Działania te mają na celu świadome i właściwe wykonywanie zabiegów agrotechnicznych, które nie będą powodowały niszczenia struktury gleb.

Ponadto, w ramach realizacji zadań z dziedziny ochrony ziemi i gleb na przeprowadzona została rekultywacja terenów osuwiskowych, jak również podjęto działania promujące rolnictwo ekologiczne i agroturystykę.

Wszystkie działania, które prowadzone są w zakresie ochrony ziemi i gleb zmierzają do poprawy ich jakości i struktury, a rekultywacja terenów osuwiskowych niewątpliwie przyczyni się do wzrostu atrakcyjności terenu.

2.4 Ochrona powietrza

Ta dziedzina ochrony środowiska jest bardzo ważna, a działania podejmowane w celu poprawy jakości powietrza mają wymierne efekty w postaci ograniczenia poziomu zanieczyszczeń.

W ramach realizacji *CELÓW KRÓTKOTERMINOWYCH*, w zakresie ochrony powietrza na terenie Powiatu żywieckiego przyjęto następujące programy:

- **P1C1** Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji niezorganizowanej (obszarowej),
- **P1C2** Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji ze źródeł liniowych i powierzchniowych (transport),
- **P1C3** Poprawa jakości powietrza poprzez prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza,
- **P1C4** Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zorganizowanej.

Do *CELÓW DŁUGOTERMINOWYCH* związanych z ochroną powietrza na terenie Powiatu Żywieckiego należała realizacja następujących zadań:

- **P1** Poprawa jakości powietrza oraz obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu.

Tabela 2-7 Realizacja zadań własnych Powiatu Żywieckiego w zakresie ochrony powietrza

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Opracowanie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji dla budynków powiatowych	2003-2004	Powiat	Obniżenie zapotrzebowania na energię cieplną.	15	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
2	Wdrożenie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji dla budynków powiatowych w tym: modernizacja źródeł ciepła, termomodernizacja budynków wraz z modernizacją systemów grzewczych	2003-2015	Powiat	Obniżenie zapotrzebowania na energię cieplną.	-	235,564	-	-	-	227,72	-	7,844	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
2.1	Termomodernizacja internatu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym	2004			-	105,779	-	-	-	105,779	-	-	
2.2	Modernizacja kotłowni w budynku Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej	2004			-	15	-	-	-	15	-	-	
2.3	Wymiana źródła ciepła w budynku Powiatowego Urzędu Pracy	2004			-	12,941	-	-	-	12,941	-	-	
2.4	Wymiana okien w budynku Powiatowego Domu Dziecka w Żywcu w ramach przedsięwzięcia "Zmiana elewacji i remont budynku PDD w Żywcu"	2005-2006			-	44	-	-	-	44	-	-	
2.5	Wymiana okien w budynku Zespołu Szkół Rolniczych i Ogólnokształcących w Żywcu	2005			-	27,844	-	-	-	20	-	7,844	

POWIAT ŻYWIECKI

L.p.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2.6	Wymiana okien w budynku Zespołu Szkół Agrotechnicznych w Żywcu	2006			-	30	-	-	-	30	-	-	
3	Edukacja ekologiczna na bazie Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Rajczy-Nickulinie	2003-2015	Powiat, gmina Rajcza	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony przyrody	30	21,337	-	-	13,475	7,862	-	-	Zadanie długoterminowe realizowane w sposób ciągły
3.1	Zakup pomocy naukowych niezbędnych do warsztatów ekologicznych					17,431	-	-	13,475	3,956	-	-	
3.2	Organizacja warsztatów ekologicznych					3,906	-	-	-	3,906	-	-	
SUMA					43	256,901	0,00	0,00	13,475	235,582	0,00	7,844	

W celu poprawy jakości powietrza Powiat Żywiecki realizowała działania związane z likwidacją tzw. „niskiej emisji”. Przeprowadzone działań termomodernizacyjne dotyczyły budynków powiatowych tj. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Komenda Powiatowej Straży Pożarnej, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Dom Dziecka, Zespół Szkół Rolniczych i Ogólnokształcących oraz Zespół Szkół Agrotechnicznych. Zadania te pokryte były przede wszystkim ze środków PFOŚiGW.

Ponadto, Starostwo Powiatowe sfinansowało organizację warsztatów ekologicznych przeprowadzanych przez Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Rajczy-Nickulinie, jak również zakupiło pomocne naukowe, niezbędne w przeprowadzanych przez Ośrodek zajęciach.

Środki przeznaczone na edukację ekologiczną pochodziły głównie z PFOŚiGW, jak również WFOŚiGW i środków własnych Powiatu.

Wszystkie podjęte oraz prowadzone działania w ramach aspektu ochrony powietrza zmierzające do poprawy jakości powietrza na terenie Powiatu.

Tabela 2-8 Realizacja zadań własnych Gmin w zakresie ochrony powietrza

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty plan. ogółem	Koszty ponies. ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	Kontynuowanie prac w zakresie opracowywania programów ochrony środowiska z uwzględnieniem planów zaopatrzenia w energię poszczególnych gmin	2004-2005	Gminy	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych	100	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
2	Prowadzenie edukacji ekologicznej młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony powietrza	2004-2015	Gminy	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony przyrody	250	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
2.1	Gmina Łodygowice					-	-	-	-	-	-	-	Aktualnie przygotowywane są założenia do opracowania programów
2.2	Gmina Ujsoly					-	-	-	-	-	-	-	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ograniczania niskiej emisji realizowana jest na łamach miejscowej "Gazetki Ujsolskiej" w artykułach pt. "Kolektory słoneczne-energia od słońca".
2.3	Gmina Łękwica					-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowane na łamach miesięcznika "Więści Gminne".

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty plan. ogółem	Koszty ponies. ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania	
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
3	Opracowanie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji	2004	Gminy	Obniżenie zapotrzebowania na energię ciepłą, ogr. emisji pyłowej i gazowej	10015	845,52	-	-	-	-	-	845,52	Zadanie zrealizowane częściowo	
3.1	Gmina Koszarawa	2007			-	800	-	-	-	-	-	-	800	W roku 2007 planowane jest opracowanie i przyjęcie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Koszarawa
3.2	Gmina Ujsoly	2004-2005			-	-	-	-	-	-	-	-	-	Gmina Ujsoly opracowała Program ograniczenia niskiej emisji, jednak ze względu na udział Gminy Ujsoly w programie "Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie" oraz brak środków, realizacja wdrażania programu ograniczenia niskiej emisji została czasowo wstrzymana.
3.3	Żywiec	2004-2005			10000	26	-	-	-	-	-	-	26	Miasto Żywiec obecnie posiada opracowaną dokumentację. W roku 2007 realizowany będzie II etap zadania, którego planowany koszt wynosi 1 013 tys. zł. Na realizację zadania planowana jest pożyczka z WFOŚiGW

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty plan. ogółem	Koszty ponies. ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
3.4	Gmina Łękawica	2004-2006			15	-	-	-	-	-	-	-	Gmina Łękawica wymieniła tradycyjne kotły węglowe na ekologiczne w budynkach szkoły podstawowej w Okrajniku i Łękawicy, gimnazjum i hali sportowej w Łękawicy, Urzędzie Gminy oraz OSP w Łękawicy. Wymiana pozostałych kotłów przeprowadzona zostanie w najbliższym czasie.
3.5	Gmina Milówka	2004			-	19,52	-	-	-	-	-	19,52	Gmina Milówka wykonała Program Ograniczenia Niskiej Emisji
4	Wdrożenie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji w tym: modernizacja źródeł ciepła termomodernizacja budynków wraz z modernizacją systemów grzewczych	2004-2008	Gminy	Obniżenie zapotrzebowania na energię ciepłą, ograniczenie emisji pyłowej i gazowej	180000	35,017	-	-	-	-	-	35,017	Zadanie zrealizowane częściowo
4.1	Gmina Koszarawa				-	-	-	-	-	-	-	-	W okresie 2004-2006 Gmina Koszarawa dokonała termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej - Szkoła Podstawowa, Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty plan. ogółem	Koszty ponies. ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
4.2	Gmina Rajcza				-	-	-	-	-	-	-	-	Gmina Rajcza przeprowadziła termomodernizację wszystkich budynków w mniejszym lub większym zakresie). Zmodernizowane zostały kotłownie węglowe we wszystkich szkołach, jak również ocieplano ściany u wymieniono stolarkę okienną. Zadanie zrealizowane było w większości ze środków WFOŚiGW w Katowicach
4.3	Gmina Ujsoly				-	-	-	-	-	-	-	-	W ramach programu "Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej" w latach 2005-2006 wykonano termomodernizację obiektu Szkoły Podstawowej w Ujsolach oraz Gimnazjum wraz z Halą Sportową w Ujsolach.
4.4	Miasto Żywiec				10 000,00	26,00	-	-	-	-	-	26,00	Zadanie zrealizowane
4.5	Gmina Łękawica				1370	9,017	-	-	-	-	-	9,017	Gmina dokonała termomodernizacji budynku Urzędu Gminy
5	Poprawa stanu technicznego dróg gminnych i powiatowych		Gminy	Poprawa płynności ruchu, ograniczenie emisji spalin	-	24753,08 3	1150	-	-	-	-	23163,08 3	Zadanie zrealizowane częściowo

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty plan. ogółem	Koszty ponies. ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
5.1	Gminie Łodygowice	2004-2015			4000	4111,206	-	-	-	-	-	4111,206	Zadanie zrealizowane
5.2	Gmina Koszarawa	2005-2007			-	990	-	-	-	-	-	990	Gmina Koszarawa wykonała w okresie 2005-2007 modernizację dróg gminnych
		2006			-	440	-	-	-	-	-	-	Gmina Koszarawa wykonała w roku 2006 modernizację drogi powiatowe. Zadanie sfinansowano ze środków własnych oraz Starostwa Powiatowego w Żywcu
5.3	Miasto Żywiec	2004-2015			-	15636	-	-	-	-	-	15636	Zadanie zrealizowane
5.4	Gmina Świnna	2004-2006			-	488,877	-	-	-	-	-	488,877	Zadanie zrealizowane
5.5	Gmina Radziechowy-Wieprz	2004-2006			-	3087	1150	-	-	-	-	1937	Gmina Radziechowy-Wieprz dokonała poprawy stanu technicznego poprzez ich modernizację, jak również wybudowała drogi dojazdowe do pól uprawnych
5.6	Gmina Węgierska Górka	2004-2006			-	2 075,03	-	-	-	-	-	2 075,03	Zadanie zrealizowane

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Koszty plan. ogółem	Koszty ponies. ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
5.7	Gmina Jeleśnia	2004-2006			-	3 914,30	429,05	-	-	-	295,41	3 189,84	Zadanie zrealizowane. W całkowitej kwocie poniesionej na realizację zadania, 295,41 tys. zł pochodziło z funduszu ARiMR oraz FOGR.
SUMA					190 365,0	31 622,95	1 579,05	0,00	0,00	0,00	295,41	29 308,49	

Ta dziedzina ochrony środowiska jest bardzo ważna, a działania podejmowane w celu poprawy jakości powietrza mają wymierne efekty w postaci ograniczenia poziomu zanieczyszczeń.

Zasadnicze działania podejmowane przez Gminy w aspekcie ochrony powietrza podejmowane były w dwóch najważniejszych kierunkach: zmniejszenia tzw. „niskiej emisji” oraz poprawę stanu technicznego dróg powiatowych i gminnych poprzez ich modernizację.

W ramach tego działania podejmowano wymianę starych kotłów, o niskiej sprawności energetycznej na ekologiczne kotły, jak również dokonano termomodernizacji obiektów i budynków użyteczności publicznej.

2.5 Ochrona przed hałasem

Do *CELÓW KRÓTKOTERMINOWYCH*, w zakresie ochrony środowiska przed hałasem na terenie Powiatu Żywieckiego przyjęto:

- **H1C1** Ograniczenie hałasu komunikacyjnego,
- **H1C2** Tworzenie terenów wolnych od oddziaływań akustycznych związanych z przemysłem i komunikacją.

CELE DŁUGOTERMINOWE w zakresie poprawy klimatu akustycznego na terenie Powiatu Żywieckiego stanowią pochodną założeń krótkoterminowych. Do takich działań należeć będą:

- **H1** Zapewnienie sprzyjającego komfortu akustycznego środowiska.

Tabela 2-9 Realizacja zadań własnych Powiatu Żywieckiego w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	Środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.		
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	2004-2015	Powiat	Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa	60	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
2	Stworzenie i aktualizacja bazy danych o obiektach stwarzających zagrożenie akustyczne dla środowiska	2004-2015	Powiat	Kontrola stanu środowiska, eliminacja lokalnych konfliktów	40	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
3	Opracowanie mapy akustycznej powiatu i jej aktualizacja	2004-2012	Powiat	Kontrola stanu środowiska	150	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
4	Modernizacja dróg powiatowych	2004-2015	Powiat	Poprawa klimatu akustycznego na terenie powiatu	300	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowane
4.1	Remont drogi S1433 Cięcina					1199,993	-	-	-	-	-	1199,993	Zadanie współfinansowane ze środków UE
4.2	Modernizacja drogi powiatowej Miłowka-Nieledwia					371,472	-	-	-	-	-	371,472	Zadanie zrealizowane
4.3	Modernizacja drogi powiatowej Żywiec-Rychwałd					500,95	-	-	-	-	-	500,95	Zadanie zrealizowane

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	Środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4.4	Modernizacja drogi powiatowej Lipowa-Ostre					5	-	-	-	-	-	5	Zadanie zrealizowane
4.5	Modernizacja drogi powiatowej Gilowice-Słemień					5	-	-	-	-	-	5	Zadanie zrealizowane
4.6	Modernizacja drogi powiatowej Radziechowy przez wieś					6	-	-	-	-	-	6	Zadanie zrealizowane
4.7	Modernizacja drogi powiatowej Tresna-Zarzecze					25	-	-	-	-	-	25	Zadanie zrealizowane
4.8	Modernizacja drogi powiatowej Międzybrodzie-Straconka-Tresna					79,5	-	-	-	-	-	79,5	Zadanie zrealizowane
4.9	Modernizacja drogi powiatowej Łodygowice					108	-	-	-	-	-	108	Zadanie zrealizowane
SUMA					550	2 300,915	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 300,915	

Mając na uwadze cele ujęte w Programie Ochrony Środowiska Powiat Żywiecki, podjął się kluczowego zadania polegającego na modernizacji oraz remoncie dróg powiatowych. Działania te dotyczyły głównych ciągów komunikacyjnych na terenie powiatu i objęły drogi:

- S1433 Cięcina,
- Milówka-Nieledwia,
- Żywiec-Rychwałd,
- Lipowa-Ostre,
- Gilowice-Ślemień,
- Radziechowy (przez wieś),
- Tresna- Zarzecze,
- Międzybrodzie-Straconka-Tresna,
- Łodygowice.

Ze względu na koszty realizacji ww. zadań Powiat nie podjął się pozostałych zadań. Wszystkie nakłady finansowe poniesione na modernizację dróg pochodziły z środków własnych Powiatu.

Tabela 2-10 Realizacja zadań własnych Gmin w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	Środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Opracowanie gminnych programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	2003-2015	Gminy	Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa	30	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie długoterminowe. Obecnie realizowane przez Gminę Łodygowice
1.1	Gmina Łodygowice				-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	2003-2004	Gminy	Kontrola oceny stanu akustycznego na terenie powiatu	15	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowane częściowo
2.1	Gmina Łodygowice				-	-	-	-	-	-	-	-	-

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	Środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2.2	Gmina Ujsoly				-	-	-	-	-	-	-	-	Obecnie obowiązuje miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego przyjęty w kwietniu 2004. Ponieważ okres obowiązywania takiego planu wynosi 8-10 lat, nowy Plan sporządzony będzie w latach 2012-2014.
2.3	Gmina Łękawica				-	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowane. Gmina Łękawica określiła w aktualnym planie zagospodarowania zakaz przekraczania dopuszczalnych norm hałasu na terenach ochrony akustycznej
SUMA					45,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Działania podjęte w ramach ochrony przed hałasem podjęte zostały zaledwie przez 3 gminy: Łodygowice, Ujszoły oraz Łękawice. Polegały one przede wszystkim na uwzględnieniu zapisów dotyczących ochrony przed hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.6 Promieniowanie niejonizujące

CELE KRÓTKOTERMINOWE obejmowały następujące działania z zakresu ochrony przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym:

- **PNC1** Kontrola i ograniczenie emisji niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska,
- **PNC2** Ograniczenie emisji elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego do środowiska.

Głównym *CELEM DŁUGOTERMINOWYM* jaki przyjęto dla Powiatu Żywieckiego jest cel:

- **PN1** Obniżenie poziomów szkodliwego promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.

W Planie Ochrony Środowiska będącym przedmiotem opracowania nie określono zadań własnych Powiatu z zakresu promieniowania niejonizującego. Ponieważ realizacja zadań koordynowanych będących w kompetencji zewnętrznych jednostek realizujących jest niezależna od Powiatu Żywieckiego, zarówno pod względem finansowym jak i odpowiedzialności za prawidłowy przebieg, w niniejszym sprawozdaniu nie brano ich pod uwagę.

Poniżej przedstawiono stopień realizacji zadań własnych gmin.

Tabela 2-11 Realizacja zadań własnych Gmin w zakresie promieniowania niejonizującego

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]	[PLN]			
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Określenie aktualnego poziomu elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego w miejscach jego potencjalnego oddziaływania	2003-2005	Gminy	Wyznaczenie terenów o przekroczonej wartości dopuszczalnego poziomu promieniowania niejonizującego	50	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1	Gmina Ujsoly				-	-	-	-	-	-	-	-	-

2.7 Ochrona przyrody

Priorytetem Programu Ochrony Środowiska Powiatu Żywieckiego w zakresie ochrony przyrody jest:

Priorytet I: Kształtowanie zrównoważonego, wielofunkcyjnego, ekologicznego modelu rozwoju Powiatu Żywieckiego, z racjonalną ochroną istniejących walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Priorytet II: Kształtowanie funkcji rekreacyjnych o znaczeniu ponadlokalnym w oparciu o system hydrotechniczny dolin rzecznych, zasoby zieleni łąkowej (nieurządzonej) oraz zieleni urządzonej, ogólnodostępnej a także walory krajobrazowo-kulturowe.

W celu realizacji ww. określonych priorytetów w Programie Ochrony Środowiska wskazano następujące kierunki działań, niezbędne do realizacji:

CELE KRÓTKOTERMINOWE

- **OCH1C1** Utworzenie ekologicznego systemu obszarów chronionych Powiatu Żywieckiego,
- **OCH1C2** Zachowanie i przywrócenie warunków występowania ginących gatunków zwierząt,
- **OCH1C3** Poprawa kondycji zdrowotno-sanitarnej lasów,
- **OCH2C1** Wzrost powierzchni i jakości zieleni urządzonej i nieurządzonej.

CELE DŁUGOTERMINOWE

- **OCH1** Ochrona różnorodności biologicznej Powiatu Żywieckiego,
- **OCH2** Poprawa „przyrodniczego” wizerunku Powiatu.

Tabela 2-12 Realizacja zadań własnych Powiatu Żywieckiego w zakresie ochrony przyrody

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.		
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	11			
1	Ewidencja indywidualnych form ochrony przyrody (karty inwentaryzacyjne: wersja pisemna i elektroniczna) — ok. 125 obiektów	2003-2005	Powiat	Tworzenie Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh) Powiatu	62	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie realizowane w ramach zadań własnych Gmin
2	Opracowanie „Informatora przyrodniczo-turystycznego” dla Powiatu Żywieckiego	2003-2005	Powiat	Poszerzenie wiedzy o środowisku przyrodniczym Powiatu	50	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
3	Opracowanie „powiatowego programu rozwoju turystyki i rekreacji” – z uwzględnieniem dostępnej wiedzy o środowisku przyrodniczym	2003-2005	Powiat	Tworzenie oferty rekreacyjno-turystyczno-wypoczynkowej Powiatu	50	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
4	Aktualizacja operatów urządzenia lasów prywatnych (ok. 19000 ha)	2003-2015	Powiat	Zwiększenie lesistości Powiatu Żywieckiego	760	9,34	-	-	-	9,34	-	-	Wykonano plan urządzenia lasów dla obrębu Ślemień
5	Realizacja zieleni urządzonej w ramach powiatowego ośrodka rekreacyjno-wypoczynkowego (wybór jednej z kilku alternatywnych lokalizacji: Węgierska Górka, Milówka — dolina Soly; Jeleśnia, Świnna, Żywiec — dolina Koszarawy — jazy piętzące	2003-2015	Powiat	Rozszerzenie oferty rekreacyjno-turystycznej Powiatu	200	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.		
1	2	3	5	6	7		8	9	10			11	
6	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych, promujących walory środowiska przyrodniczego, o charakterze cyklicznym: „Powiatowe Dni Lasu”, „Wiosenna Akcja Sadzenia Drzew”, „Dzień Ziemi” (+konkursy towarzyszące)	2003-2015	Powiat	Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie	650	70,07	-	-	15,17	53,78	-	1,12	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
7	Realizacja zieleni urządzonej w ramach rekreacyjnego zagospodarowania wyrobisk poeksploatacyjnych (kamieniołom w Glince, wapienniki w Radziechowach, Żywcu-Sporyszu)	2003-2015	Powiat	Rozszerzenie oferty rekreacyjno-turystycznej Powiatu Poprawa „przyrodniczego wizerunku” Powiatu	250	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowano częściowo. Gmina Ujsoly dokonała rekultywacji kamieniołomu w Glince
8	Zalesianie gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych (prognoza ok. 25% ogólnej powierzchni gruntów do zalesienia, tj. ok. 1300ha; 100ha/rok)-proporcjonalnie do wskaźnika lesistości i powierzchni poszczególnych gmin	2003-2015	Powiat, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	Wzrost różnorodności biologicznej w obszarach ekstensywnej gospodarki rolnej	6500	73,93	72,83	-	-	-	-	1,10	Wyplacono osobom fizycznym należne ekwiwalenty za zalesiane grunty porolnych
9	Promocja działań proekologicznych (zalesianie gruntów porolnych, alternatywne źródła energii, zmiana przyzwyczajeń konsumenckich): wydawnictwa ekologiczne – z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności lokalnej, szkolenia itp.	2003-2015	Powiat	Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie	100	28,38	28,38	-	-	-	-	-	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji zadania	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Stopień realizacji zadania
					[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	[PLN] tys.	
1	2	3	5	6	7		8	9	10			11	
9.1	"Słońce i wiatr pozyskiwanie energii w zgodzie ze środowiskiem naturalnym"					28,38	28,38	-	-	-	-	-	
10	Przebudowa składu gatunkowego (topole, wierzby), zadrzewień przydrożnych wzdłuż dróg powiatowych, nowe nasadzenia zieleni wysokiej	2003-2015	Powiat	Poprawa „przyrodniczego wizerunku” Powiatu	500	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
11	Realizacja ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych: „Lasek Wita”, „Bulwary Żywieckie”	2003-2015	Powiat	Poszerzenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej Powiatu	25	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
SUMA					9147	181,73	101,21	0,00	15,17	63,12	0,00	2,22	

Działania, które zostały zrealizowane przez Powiat w ramach zadań objętych POŚ w aspekcie ochrony przyrody zostały skupione na prowadzeniu własnych działań i inicjatyw proekologicznych, promujących walory środowiska przyrodniczego, o charakterze cyklicznym: „Powiatowe Dni Lasu”, „Wiosenna Akcja Sadzenia Drzew”, „Dzień Ziemi” oraz promocji działań proekologicznych w zakresie zalesiania gruntów porolnych, alternatywnych źródła energii, zmianie przyzwyczajeń konsumenckich oraz opracowanie broszur o tematyce ekologicznej przeznaczonych dla dorosłej części społeczności lokalnej.

Ponadto, Starostwo wypłaciło osobom fizycznym należne ekwiwalenty za zalesiane grunty porolnych, co niewątpliwie wpłynie na wzrost różnorodności biologicznej w obszarach ekstensywnej gospodarki rolnej.

Koszty związane z realizacją działań pokrywane były ze środków unijnych oraz środków PFOŚiGW.

Tabela 2-13 Realizacja zadań własnych Gmin w zakresie ochrony przyrody

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Planowany koszt ogółem	Poniesiony koszt ogółem	UE	NFOŚ	WFOŚ	PFOS	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania	
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Tworzenie małoobszarowych form ochrony przyrody (zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne) - w oparciu o istniejące inwentaryzacje i waloryzacje przyrodnicze	2003	Gminy	Wzrost różnorodności biologicznej na terenie Powiatu Żywieckiego	250,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie częściowo zrealizowane	
1.1	Gmina Ujsoly	2004-2006			-	-	-	-	-	-	-	-	-	Decyzją Wojewody Śląskiego Nr ŚR VII.5/6630/46/02 z dnia 19 lipca 2002r. Powstały projekty ustanowienia 2 użytków ekologicznych w miejscowości Złatna tj. "Skrawek w Złatnej" oraz Łączka Storczykowa. Na obecnym etapie trwają uzgodnienia ww. proponowanych użytków ekologicznych.
1.2	Gmina Łękawica	2004-2006			15,00	-	-	-	-	-	-	-	-	Aktualnie rozpoczęte zostało postępowanie w sprawie ustanowienia stanowiska dokumentacyjnego o "Zamczysko na Ścieszków Groniu"

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Planowany koszt ogółem	Poniesiony koszt ogółem	UE	NFOŚ	WFOŚ	PFOS	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2	Objęcie ochroną drzew – propozycji pomników przyrody oraz prace pielęgnacyjno-konserwacyjne istniejących i proponowanych pomników przyrody (ok. 300 obiektów)	2003	Gminy	Wzrost różnorodności biologicznej na terenie Powiatu Żywieckiego	150,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie częściowo zrealizowane
2.1	Gmina Ujsoly	2004-2006			-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Tworzenie sieci ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych, atrakcyjnych krajobrazowo oraz dziedzictwa kulturowego	2003	Gminy	Wzrost różnorodności biologicznej na terenie Powiatu Żywieckiego Rozszerzenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej	300,00	33,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	343,57	Zadanie częściowo zrealizowane
3.1	Gmina Ujsoly	2004-2006			-	33,27	-	-	-	-	-	-	33,27

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Planowany koszt ogółem	Poniesiony koszt ogółem	UE	NFOŚ	WFOŚ	PFOS	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
3.2	Gmina Węgierska Górką	2004-2006			-	310,30	-	-	-	-	-	310,30	Zadanie zrealizowane.
4	Realizacja zieleni urządzonej w lokalnych obiektach rekreacyjno-wypoczynkowych, tworzonych głównie na bazie akwenów wodnych oraz terenów leśnych, ogólnodostępnych obiektów (praktycznie 3-5 obiektów w każdej gminie)	2003	Gminy	Rozszerzenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej	5 000,00	110,00	-	-	-	-	-	110,00	Zadanie częściowo zrealizowane
4.1	Gmina Ujszoły	2004-2015			-	110,00	-	-	-	-	-	-	110,00
5	Rewitalizacja istniejących zasobów terenów zieleni miejskiej ogólnodostępnej (ok. 50 ha) oraz tworzenie lokalnych parków gminnych i sołeckich oraz szkolnych ogródków dendrologicznych ok. 10 parków (ok. 1-2 ha) oraz ok. 30 ogródków szkolnych	2003	Gminy	Wzrost różnorodności biologicznej na terenie Powiatu Żywieckiego, Poprawa „estetycznego” wizerunku Powiatu Żywieckiego	1 150,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Planowany koszt ogółem	Poniesiony koszt ogółem	UE	NFOŚ	WFOŚ	PFOS	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	Rewaloryzacja zabytkowych założeń zieleni (układ urbanistyczny m. Żywiec, parki zabytkowe, zieleń przykościelna i cmentarna – ok. 2-3 obiekty w każdej gminie) – ze szczególnym uwzględnieniem obiektów o randze ponadlokalnej (Sanktuarium w Rychwałdzie, parki zabytkowe w Żywcu, Kamesznicy)	2003	Gminy	Wzrost różnorodności biologicznej na terenie Powiatu Żywieckiego, Poprawa „estetycznego” wizerunku Powiatu Żywieckiego	700,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
7	Realizacja platform widokowych w obrębie dla ekspozycji atrakcyjnych krajobrazowo, panoram i punktów widokowych – (partie grzbietowe, polany szczytowe pasm górskich – ok. 30 obiektów	2003	Gminy	Poprawa „estetycznego” wizerunku Powiatu Żywieckiego, Rozszerzenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej	450,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie zrealizowane
SUMA					8 000,00	453,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	453,57	

Realizatorem zadań własnych w zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności były Gminy Ujszoły, Łękawica i Węgierska Górka. Podjęte działania dotyczyły:

- realizacji zieleni urządzonej w lokalnych obiektach rekreacyjno-wypoczynkowych,
- tworzenia sieci ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych, atrakcyjnych krajobrazowo oraz dziedzictwa kulturowego,
- tworzenia małoobszarowych form ochrony przyrody (zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska).

Wydatkowane nakłady finansowe pochodziły ze środków własnych Gmin.

2.8 Edukacja ekologiczna

Priorytetem w zakresie edukacji ekologicznej jest wykształcenie świadomości ekologicznej u przeważającej części społeczeństwa i przekonanie ludzi o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju. Jest to cel dalekosiężny, pewnie wykraczający poza horyzont 2015 roku, do którego można się zbliżyć asymptotycznie poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej coraz większej liczby ludzi na coraz wyższy poziom. Cel ten osiągnie się przez intensyfikację aktualnych działań w zakresie EE, eliminowanie działań chybionych lub mało efektywnych i poszerzenie sposobów edukowania o nowe formy, przede wszystkim sprawdzone gdzie indziej, w kraju i na świecie.

Określonym w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Żywieckiego celami są:

CELE KRÓTKOTERMINOWE:

- **EE1C1** Wzrost świadomości ekologicznej młodzieży i dzieci w wieku szkolnym,
- **EE1C2** Wspomaganie edukacji ekologicznej prowadzonej na terenie Powiatu,
- **EE1C3** Propagowanie działań proekologicznych,
- **EE1C4** Wzrost świadomości ekologicznej dorosłej części mieszkańców.

CEL DŁUGOTERMINOWY:

- **EE1** Edukacja ekologiczna oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju.

Tabela 2-14 Realizacja zadań własnych Powiatu Żywieckiego w zakresie edukacji ekologicznej

Lp.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Budżet państwa	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych, promujących walory środowiska przyrodniczego, o charakterze cyklicznym: „Powiatowe Dni Lasu”, „Wiosenna Akcja Sadzenia Drzew”, „Dzień Ziemi” (+konkursy towarzyszące)	2003-2015	Powiat	Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie	650	70,073	-	-	15,166	53,782	-	1,125	-	Zadanie długoterminowe realizowane przez powiat cyklicznie
1.1	Zlot Turystyczno-Ekologiczny "Czyste Góry 2004" - wiosenny i jesienny					8	-	-	-	8	-	-	-	
1.2	Zlot Turystyczno-Ekologiczny "Czyste Góry 2005" - wiosenny i jesienny					14	-	-	-	14	-	-	-	
1.3	Zlot Turystyczno-Ekologiczny "Czyste Góry" 2006" - wiosenny i jesienny					21,6	-	-	7,6	14	-	-	-	
1.4	Organizacja Xiv Rajdu Drużyn Harcerskich "EKO-RAJD" dla Komendy Hufca ZHP w Węgierskiej Górze					1,2	-	-	-	1,2	-	-	-	
1.5	V Powiatowe Dni Lasu - Światowy Dzień Ochrony Środowiska					4,396	-	-	-	4,396	-	-	-	

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Budżet państwa	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.6	VI Powiatowe Dni Lasu - Świątowy Dzień Ochrony Środowiska					5,397	-	-	-	5,397	-	-	-	
1.7	VII Powiatowe Dni Lasu - Świątowy Dzień Ochrony Środowiska					14,69	-	-	7,57	5,99	-	1,125	-	
1.8	"Ogólnopolska Wystawa wydawnictw Parków Narodowych i Krajobrazowych" pt. "Ocalone od zagłady" Gminny Ośrodek Kultury w Świnnej					0,79	-	-	-	0,79	-	-	-	
2	Program pozaszkolnej edukacji ekologicznej dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych (ok. 10% stanu ilościowego młodzieży - ok. 500 osób na terenie Powiatu) – warsztaty i wycieczki ekologiczne					83,09	31,89	-	32,75	3,96	-	10,24	4,25	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
2.1	Warsztaty ekologiczne dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych	2003-2015	Powiat	Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie	100	40,57	-	-	32,75	3,956	-	3,87	-	Warsztaty ekologiczne realizowane są przez SSM-OEE w Rajczy Nickulinie
2.2	Przygraniczny Ośrodek edukacji ekologicznej					42,52	31,89	-	-	-	-	6,3739	4,25193	Ośrodek utworzony ze środków EFRR-Incytywa Wspólnotowa INTERREG III A Czechy-Polska

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem	Koszty poniesione ogółem	UE	NFOS	WFOS	PFOS	GFOS	środki własne	Budżet państwa	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3	Promocja działań proekologicznych, wydawnictwa ekologiczne – z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności lokalnej. Informator o walorach przyrodniczych Powiatu Żywieckiego	2003-2015	Powiat	Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie	100	4,65	-	-	-	9,65	-	-	-	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
3.1	Szkolenia, udział w konferencjach i zakup literatury fachowej dla pracowników Wydziału Ochrony Środowiska					4,65	-	-	-	4,65	-	-	-	
3.2	Druk i kolportaż ulotek o treści z zakresu spalania odpadów i ochrony powietrza atmosferycznego					2006	5	-	-	-	5	-	-	
4	Promocja działań proekologicznych (zalesianie gruntów porolnych, alternatywne źródła energii, zmiana przyzwyczajeń konsumenckich): wydawnictwa ekologiczne – z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności lokalnej, szkolenia itp.	2003-2015	Powiat	Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie	100	28,38	28,38	-	-	-	-	-	-	Zadanie długoterminowe w trakcie realizacji
SUMA					530	115,29	0,00	0,00	47,92	67,38	0,00	4,99	0,00	

W ramach edukacji ekologicznej Powiat przeprowadził szereg działań i inicjatyw proekologicznych, promujących walory środowiska przyrodniczego, o charakterze cyklicznym. Do przeprowadzanych działań edukacyjnych należały:

- „Powiatowe Dni Lasu”,
- „Wiosenna Akcja Sadzenia Drzew”,
- „Dzień Ziemi”,
- Zlot turystyczno-ekologiczny „Czyste Góry”,
- EKO-RAJD,
- Imprezy, konkursy i wystawy towarzyszące o charakterze ekologicznym.

Głównym źródłem finansowania podjętych działań PFOŚiGW oraz WFOŚiGW.

Tabela 2-15 Realizacja zadań własnych Gmin w zakresie edukacji ekologicznej

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Planowane koszty ogółem	Poniesione koszty ogółem	UE	NFOS	WFOŚ	PFOŚ	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Tworzenie sieci ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych, atrakcyjnych krajobrazowo oraz dziedzictwa kulturowego	2003-2015	Gminy	Wzrost różnorodności biologicznej na terenie Powiatu Żywieckiego Rozszerzenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej	-	10,00	-	-	-	-	-	10,00	Zadanie zrealizowane przez Gminę Radziechowy-wieprz
1.1	Gmina Radziechowy-Wieprz	2004-2006			10,00	10,00	-	-	-	-	-	-	10,00
2	Realizacja rekreacyjnych ścieżek rowerowych na terenie gmin (brozury, mapy, tablice informacyjne) – stosownie do działań własnych gmin	2003-2015	Gminy	Rozszerzenie oferty rekreacyjno-turystycznej.	-	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie zrealizowane częściowo.
2.1	Gmina Jeleśnia	2004-2006	Gmina Jeleśnia	Rozszerzenie oferty rekreacyjno-edukacyjnej	-	107,05	-	-	20,00	-	-	87,05	Zadanie zrealizowane

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Planowany efekt ekologiczny	Planowane koszty ogółem	Poniesione koszty ogółem	UE	NFOS	WFOŚ	PFOS	GFOŚ	środki własne	Stopień realizacji zadania
					tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
3	Promocja działań proekologicznych, wydawnictwa ekologiczne z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności	2003-2015	Gminy	Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie.	350,00	178,73	-	-	-	-	-	178,73	Zadanie długoterminowe realizowane przez Gminy cyklicznie
3.1	Gmina Czernichów					15,00	-	-	-	-	15,00		
3.2	Gmina Jeleśnia					12,01	-	-	-	-	6,01	6,00	
3.3	Gmina Koszarawa					2,00	-	-	-	-	2,00		
3.4	Gmina Łękawica					1,40	-	-	-	-	1,40		
3.5	Miasto Żywiec					59,33	-	-	-	-	59,33		
3.6	Gmina Ujsoly					90,00	-	-	-	-	90,00		
3.7	Gmina Milówka					-	-	-	-	-	-		
3.8	Gmina Radziechowy-Wieprz					9,00	-	-	-	-	9,00		
4	Szkolenia i pokazy praktyczne dla rolników i działkowców	2003	Gminy	Wzrost liczby gospodarstw ekologicznych	10,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie realizowane przez Gminy cyklicznie
5	Edukacja ekologiczna nauczycieli	2003	Gminy	Poprawa stanu edukacji ekologicznej	5,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie realizowane
6	Inwentaryzacja bibliotek (doposażenie)	2003	Gminy	Wzbogacenie księgozbioru o tytuły związane z ochroną środowiska i ekologią	2,00	-	-	-	-	-	-	-	Zadanie nie realizowane
SUMA					367,00	293,49	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	267,48	

Głównym zadaniem podejmowanym w ramach edukacji ekologicznej przez większość Gmin Powiatu Żywieckiego polegało na:

- promocja działań proekologicznych,
- wydawaniu broszur ekologiczne z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności lokalnej,
- szkolenia (agroturystyka).

Poniesione nakłady finansowe stanowiły środki własne Gmin oraz w niewielkim procencie środki WFOŚiGW.

3 Ocena realizacji Programu

Ocena realizacji Programu polega przede wszystkim na monitorowaniu, czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru.

Na podstawie danych przedstawionych w powyższym punkcie, należy stwierdzić, że większość kluczowych zadań mających na celu poprawę jakości środowiska na obszarze Powiatu została zakończona lub jest w trakcie realizacji.

W wyniku podjętych działań uzyskano następujące efekty ekologiczne:

- zmniejszenie skażenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi,
- poprawa jakości wody do picia przy jednoczesnym spełnieniu obowiązujących wymagań jakościowych,
- obniżenie zapotrzebowania na energię cieplną oraz ograniczenie emisji pyłowej i gazowej,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów oraz rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu oraz poprawa klimatu akustycznego na terenie powiatu,
- zmniejszenie powierzchni terenów objętych erozją oraz ograniczenie szkód powodowanych przez wydobywanie surowców mineralnych,
- wzrost lesistości gruntów porolnych, a także wzrost różnorodności biologicznej w obszarach ekstensywnej gospodarki rolnej,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą;
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w poszczególnych aspektach ochrony środowiska.

Realizacja poszczególnych zadań z zakresu ochrony środowiska doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją.

Wymiernymi efektami tak przeprowadzonych działań i przedsięwzięć ekologicznych jest osiągnięcie zakładanych efektów rzeczowych. Główne efekty rzeczowe osiągnięte w wyniku prowadzonych działań i przedsięwzięć przedstawia Tabela 3-1.

Tabela 3-1 Osiągnięte efekty rzeczowe

Lp.	Osiągnięty efekt rzeczowy	Wskaźnik	
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA			
1	Wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej	696,6 km	
2	Wybudowanie sieci kanalizacji deszczowej	7 km	
3	Rozbudowa sieci wodociągowej	312 km	
4	Regulacja rzek i potoków stwarzających zagrożenie powodziowe	Regulacja rzeki Soły raz potoków: Pewlica, Koszarawa, Leśna, Wieśnik, Ujszoła, Ceretnik i Krzyżówki	
5	Wybudowanie (modernizacja) oczyszczalni ścieków	5 OŚ	
GOSPODARKA ODPADAMI			
6	Ilość zebranych odpadów, w tym	2004 [Mg]	2006 [Mg]
		21 609,08	26 585,75
6.1	wielkogabarytowych	255,92	296,58
6.2	niebezpiecznych	10,54	16,68
6.3	remontowo-budowlanych	49,16	59,64
6.4	surowców wtórnych	1 318,38	2 027,51
6.5	materiałów zawierających azbest	52,27	547,61
6.6	biodegradowalnych	5 242,14	5 504,25
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB			
7	Zrekultywowanie terenów osuwiskowych	osuwisko w □ółwce i osuwisko Skarpa kamieniołom w Glince	
OCHRONA POWIETRZA			
8	Termomodernizacja lub modernizacja budynków gminnych i powiatowych w celu obniżenia zapotrzebowania na energię cieplną i zmniejszenia zanieczyszczeń pyłowych i gazowych	6 budynków powiatowych 15 budynków gminnych	
9	Modernizacja i poprawa stanu technicznego dróg gminnych	6 dróg gminnych	
OCHRONA PRZED HAŁASEM			
10	Modernizacja i poprawa stanu technicznego dróg powiatowych	9 dróg powiatowych	
OCHRONA PRZYRODY			
11	Wykonanie planów urządzania lasów	1 plan (obręb Ślemień)	
12	Utworzenie małopowiatowych form ochrony przyrody	3 użytki ekologiczne	
13	objęcie ochroną prawną drzew	5 pomników przyrody	
14	Utworzenie sieci ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych,	3 ścieżki	
15	Realizacja zieleni urządzonej w lokalnych obiektach rekreacyjno-wypoczynkowych	4 formy	
EDUKACJA EKOLOGICZNA			
16	Prowadzenie inicjatyw i działań proekologicznych (Akcje „sprzątania Świata”, Rajd ekologiczny „Czyste Góry”, Powiatowe Dni Lasy, konkursy, wystawy	11 inicjatyw powiatowych	
17	Prowadzenie programu edukacji pozaszkolnej	6 programów powiatowych	
18	Prowadzenie edukacji ekologicznej dorosłych	8 programy powiatowe	
19	Prowadzenie działań proekologicznych, z przeznaczeniem dla dorosłej części	Działania te prowadzone są przez Gminy cyklicznie	
20	Szkolenia i pokazy praktyczne dla rolników i działkowców w zakresie gospodarki ekologicznej		

4 Finansowanie i realizacja zadań w zakresie Programu Ochrony Środowiska

4.1 Stan realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska

W latach 2004-2006 zasadnicze wysiłki inwestycyjne Gmin oraz Powiatu Żywieckiego koncentrowały się na zagadnieniach związanych z gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami oraz modernizacją dróg oraz ograniczeniem tzw. „niskiej emisji”.

Działania te realizowano w oparciu o środki funduszy unijnych, środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska, jak również środki własne Powiatu i Gmin.

Łączna wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez Powiat oraz Gminy na poszczególne aspekty ochrony środowiska została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 4-1 Nakłady finansowe poniesione przez Powiat w latach 2004-2006 na realizację zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady poniesione ogółem tys. PLN	Źródło finansowania						
			UE	NFOŚIGW	WFOŚIGW	PFOŚIGW	GFOŚIGW	środki własne	budżet państwa
			tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA									
1	Współdział przy opracowaniu programu małej retencji na terenie Powiatu żywieckiego	4 917,94	140,42	-	-	20,98	-	4 756,55	-
SUMA		4 917,94	140,42	-	-	20,98	-	4 756,55	-
GOSPODARKA ODPADAMI									
2	Działalność edukacyjna w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczenia ich powstawania	5,00	-	-	-	5,00	-	-	-
3	Stworzenie i obsługa bazy danych o gospodarce odpadami na terenie Powiatu	14,64	-	-	-	14,64	-	-	-
4	Opracowanie Planu Gospodarki Odpadami	2,93	-	-	-	2,93	-	-	-
5	Budowa kwatery nr 2 składowiska odpadów komunalnych	20,0	-	-	-	20,0	-	-	-
6	Budowa sortowni mechaniczno-ręcznej	10,0	-	-	-	10,0	-	-	-
7	Dofinansowanie usuwania azbestu z terenu Gminy Lipowa	11,59	-	-	-	11,59	-	-	-
SUMA		64,16	-	-	-	64,16	-	-	-
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB									
8	Współdział przy rekultywacji terenów osuwiskowych	77,59	-	-	-	-	-	21,59	56,00
SUMA		77,59	-	-	-	-	-	21,59	56,00
OCHRONA POWIETRZA									
9	Wdrożenie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji dla budynków powiatowych w tym: modernizacja źródeł ciepła, termomodernizacja budynków wraz z modernizacją systemów grzewczych	235,56	-	-	-	227,72	-	7,84	-
10	Edukacja ekologiczna na bazie Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Rajczy-Nickulie	21,34	-	-	13,48	7,86	-	-	-
SUMA		256,90	-	-	13,48	235,58	-	7,84	-

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady poniesione ogółem tys. PLN	Źródło finansowania						
			UE	NFOŚiGW	WFOŚiGW	PFOŚiGW	GFOŚiGW	środki własne	budżet państwa
			tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN
OCHRONA PRZED HAŁASEM									
11	Modernizacja dróg powiatowych	2 300,92	-	-	-	-	-	2 300,92	-
SUMA		2 300,92	-	-	-	-	-	2 300,92	-
OCHRONA PRZYRODY									
12	Aktualizacja operatów urządzania lasów	9,34	-	-	-	9,34	-	-	-
13	Zalesianie gruntów porolnych niskiej klasy bonitacyjnej (ekwiwalent dla osób fizycznych za zalesianie gruntów porolnych)	73,93	72,83	-	-	-	-	1,10	-
14	promocja działań proekologicznych – alternatywne źródła energii	28,38	28,38	-	-	-	-	-	-
SUMA		111,65	101,21	-	-	9,34	-	1,10	-
EDUKACJA EKOLOGICZNA									
15	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych promujących walory środowiska przyrodniczego o charakterze cyklicznym	70,07			15,17	53,78		1,13	
16	Program pozaszkolnej edukacji ekologicznej dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych	83,09	31,89		32,75	3,96		10,24	4,25
17	Promocja działań proekologicznych, wydawnictwa ekologiczne z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczeństwa	9,65				9,65			
SUMA		162,81	31,89	-	47,92	67,39	-	11,37	4,25
ŁĄCZNIE		7 891,97	273,52	0,00	61,40	397,45	0,00	7 099,37	60,25

Tabela 4-2 Nakłady finansowe poniesione przez Gminy w latach 2004-2006 na realizację zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady poniesione ogółem tys. PLN	Źródło finansowania						
			UE	NFOŚiGW	WFOŚiGW	PFOŚiGW	GFOŚiGW	środki własne	budżet państwa
			tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA									
1	Uzupełniająca rozbudowa sieci wodociągowej o długości 312 km	22 348,49	3 163,50	-	330,00	-	-	18 850,39	-
2	Minimalizacja strat wody, wymiana odcinków rurociągów stalowych, żeliwnych i azbestowo-cementowych	24,00	-	-	-	-	-	24,00	-
3	Modernizacja ujęć i stacji uzdatniania wody znajdujących się w złym stanie technicznym	2558,34	-	-	-	20,00	11,34	228,00	-
4	Budowa OŚ w Łękawicy	3 830,29	-	2 632,00	-	-	-	1 198,29	-
5	Modernizacja OŚ w Lipowej	188,91	-	-	-	-	-	188,91	-
6	Budowa OŚ w Międzybrodzu Bialskim	10 577,00	7 775,00	-	2 569,00	-	-	233,00	-
7	Budowa OŚ w Jeleśni	147,82	-	-	37,42	-	-	110,40	-
8	Budowa kanalizacji sanitarnej	46 198,84	1 194,53	-	1 925,71	-	704,30	42 347,10	-
9	System powiadamiania o zagrożeniach przeciwpowodziowych	1 777,39	-	-	-	-	-	1 227,99	549,40
10	Wykonanie zabudowy regulacyjnej potoków/rzek na terenie powiatu	39,10	-	-	-	-	9,10	30,0	-
11	Budowa kanalizacji deszczowej	3 500,00	-	-	-	-	-	3 500,00	-
12	Propagowanie dobrych praktyk rolniczych	1,00	-	-	-	-	-	1,00	-
SUMA		179 061,71	12 133,03	2 632,00	4 862,13	20,00	724,74	67 939,08	549,40

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady poniesione ogółem tys. PLN	Źródło finansowania						
			UE	NFOŚiGW	WFOŚiGW	PFOŚiGW	GFOŚiGW	środki własne	budżet państwa
			tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN
GOSPODARKA ODPADAMI									
11	Stworzenie w powiecie organizacyjnych i technicznych warunków do selektywnej zbiórki odpadów budowlanych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych	2,00	-	-	-	-	-	2,00	-
12	Wspieranie działań w zakresie odzysku i gospodarczego wykorzystywania odpadów	1 398,96	-	-	-	-	-	1 398,96	-
13	Działalność edukacyjna w zakresie selektywnego zbierania odpadów i ograniczenia ich powstawania	66,83	-	-	-	-	-	66,83	-
14	Dofinansowanie usuwania płyt z azbestu z pokryć i elewacji budynku	356,69	-	-	41,50	11,59	11,57	312,05	-
15	Koordinacja działań związanych z gospodarką odpadami w Gminach (selektywna zbiórka, likwidacja dzikich wysypisk itp.)	2 058,52	-	-	-	-	-	2 058,52	-
SUMA		3 883,00	-	-	41,50	11,59	11,57	3 838,36	-
OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB									
16	Rekultywacja terenów osuwiskowych	913,75	-	-	-	-	-	913,75	-
SUMA		913,75	-	-	-	-	-	913,75	-
OCHRONA POWIETRZA									
17	Opracowanie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji	845,52	-	-	-	-	-	845,52	-
18	Wdrożenie obszarowego programu likwidacji niskiej emisji	35,02	-	-	-	-	-	35,02	-
19	Poprawa stanu technicznego dróg	30 742,41	1 579,05	-	-	-	-	28 427,95	-
SUMA		31 622,95	1 579,05	-	-	-	-	29 308,49	-
OCHRONA PRZYRODY									
20	Tworzenie ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych w obrębie obszarów przyrodniczo cennych	353,57	-	-	-	-	-	353,57	-
21	Realizacja zieleni urządzonej w lokalnych obiektach rekreacyjno-wypoczynkowych	110,00	-	-	-	-	-	110,00	-
SUMA		463,57	-	-	-	-	-	463,57	-

POWIAT ŻYWIECKI

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady poniesione ogółem tys. PLN	Źródło finansowania						
			UE	NFOŚiGW	WFOŚiGW	PFOŚiGW	GFOŚiGW	środki własne	budżet państwa
			tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN	tys. PLN
EDUKACJA EKOLOGICZNA									
22	Promocja działań proekologicznych, wydawnictwa ekologiczne z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności lokalnej, szkolenia	188,74	-	-	-	-	-	182,73	-
23	Realizacja rekreacyjnych ścieżek rowerowych na terenie gmin	107,05			20,00			87,05	
SUMA		295,79	-	-	20,00	-	-	269,78	-
ŁĄCZNIE		216 240,06	13 712,08	2 632,00	4 923,63	31,59	736,31	102 269,46	549,40

4.2 Planowane zadania z zakresu ochrony środowiska

4.2.1 Wykaz najważniejszych przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska

Najistotniejsze (kosztowo) przedsięwzięcia planowane do realizacji w najbliższych latach w Powiecie Żywieckim dotyczyć będą w szczególności dalszej regulacji gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami jak również modernizacji układu drogowego.

Wszystkie wymienione działania wymagać będą zaangażowania zewnętrznych, preferencyjnych źródeł finansowania. W dalszej części rozdziału scharakteryzowane zostaną dostępne możliwości w tym zakresie, jak również propozycje kierunków działań związanych z ich wykorzystaniem.

4.2.2 Możliwości preferencyjnego wsparcia finansowego dla przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska

W zależności od możliwości finansowych budżetu Starostwa Powiatowego oraz Urzędów Gmin, jak również zasad organizacyjnych (etapowania) przedsięwzięć z zakresu gospodarki ściekowej, możliwe będzie wykorzystanie funduszy preferencyjnych. W chwili obecnej finansowanie tego rodzaju przedsięwzięć ze środków preferencyjnych jest możliwe m.in. w ramach:

- Programu Operacyjnego: „Infrastruktura i Środowisko”
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013
- Mechanizmu Finansowego EOG/Norweskiego Mechanizmu Finansowego
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
- Fundacji EKOFUNDUSZ.

PROGRAM OPERACYJNY „INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO”

Rada Ministrów przyjęła 29 listopada 2006 roku projekt Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, który - zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) - stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w NSRO celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. PO Infrastruktura i Środowisko koncentruje się na działaniach o charakterze strategicznym i ponadregionalnym.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie 17 priorytetów, m.in.: Oś priorytetowa I: Gospodarka wodno – ściekowa. Jej celem jest wyposażenie (do końca 2015r.) aglomeracji powyżej 15 tys. RLM w systemy kanalizacji, oczyszczalnie ścieków. W związku

z tym w ramach osi priorytetowej wspierane będą głównie przedsięwzięcia zmierzające do zapewnienia skutecznych i efektywnych systemów zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM. W przypadku projektów, w których występuje tylko jeden beneficjent środków oraz projekt dotyczy kompleksowego rozwiązania problemów gospodarki wodościekowej na danym obszarze, dopuszcza się włączenie do zakresu przedsięwzięcia zadań realizowanych w aglomeracjach o RLM od 2 tys. do 15 tys.

Poziom dofinansowania dla jednostek samorządu terytorialnego wynosi 85% kosztów kwalifikowanych. Wnioski o dofinansowanie w ramach POIiŚ będą przyjmowane przez Instytucję Pośredniczącą/Wdrażającą po zakończeniu negocjacji POIiŚ z Komisją Europejską. Prawdopodobny termin to II kwartał 2007 r.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2007-2013

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO) stanowi najistotniejszy instrument polityki regionalnej województwa w okresie 2007-2013, spajający większość zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz inne jednostki publiczne i prywatne w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Realizuje on zapisy zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020, przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego dnia 4 lipca 2005 roku.

Zadania z zakresu ochrony środowiska będą podlegały wsparciu w ramach *Priorytetu V. Środowisko*. Określa on pięć działań:

- Działanie 5.1. Gospodarka wodno-ściekowej - wsparcie dla inwestycji w sieci kanalizacyjne, wodociągowe, oczyszczalnie ścieków i elementy systemu zaopatrzenia w wodę.
- Działanie 5.2. Gospodarka odpadami – projekty z zakresu selektywnej zbiórki odpadów, ich odzysku, recyklingu oraz unieszkodliwiania, kompleksowego oczyszczania terenów z odpadów zawierających azbest oraz rekultywacji obszarów zdegradowanych i składowisk odpadów na cele przyrodnicze.
- Działanie 5.3. Czyste powietrze i odnawialne źródła energii – przedsięwzięcia na rzecz systemów ciepłowniczych, ograniczenia „niskiej emisji” na skutek zmiany systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Działanie 5.4. Zarządzanie środowiskiem – inicjatywy w zakresie rozwoju instrumentów gromadzenia i przetwarzania informacji o stanie środowiska
- Działanie 5.5. Dziedzictwo przyrodnicze - aktywność na rzecz zachowania i wzbogacania istniejących oraz odtwarzania zanikłych elementów różnorodności biologicznej, a także promocji i edukacji proekologicznej

Do grupy głównych beneficjentów Priorytetu V. należą:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,

- spółki wodne,
- parki narodowe i krajobrazowe,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy społeczni i gospodarczy,
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej).

Maksymalny poziom wsparcia w formie dotacji wynosi do 85% kwalifikujących się wydatków. Pierwsze ogłoszenia terminów naboru wniosków na realizację zadań objętych Priorytetem V. przewidywane są na sierpień 2007 r.

MECHANIZM FINANSOWY EOG/NORWESKI MECHANIZM FINANSOWY

Rząd Polski w październiku 2004 r. podpisał dwie umowy, które umożliwiają korzystanie z dodatkowych, obok funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej, źródeł bezzwrotnej pomocy zagranicznej. Darczyńcami są 3 kraje EFTA (Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu): Norwegia, Islandia i Lichtenstein.

Pomoc zostanie udzielona w ramach dwóch instrumentów finansowych: Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Przyznana Polsce kwota w wysokości 533,51 mln EURO będzie wykorzystywana w latach 2004-2009.

Środki będą dostępne na realizację projektów m.in. w ramach następujących obszarów tematycznych:

- ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego, poprzez między innymi redukcję zanieczyszczeń i promowanie odnawialnych źródeł energii,
- promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami,
- ochrona środowiska, z uwzględnieniem administracyjnych zdolności wprowadzania w życie odpowiednich przepisów UE istotnych dla realizacji projektów inwestycyjnych.

Dla projektów współfinansowanych z budżetu centralnego lub budżetu jednostek samorządu terytorialnego maksymalny poziom dofinansowania środkami finansowymi pochodzącymi z obu mechanizmów finansowych wynosi do 85%.

Poziom współfinansowania z mechanizmów finansowych w przypadku realizacji projektów we współpracy z podmiotami prywatnymi wynosi do 60%.

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

Zgodnie „Zasadami udzielania i umarzania pożyczek, udzielania dotacji oraz dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek na 2007 rok (ustalone uchwałą Rady Nadzorczej nr 282/2006 z dnia 12.10. 2006 roku) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska

i Gospodarki Wodnej w Katowicach dofinansowuje zadania, w ramach przyjętych przez Radę Nadzorczą:

- „Listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach”,
- „Kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Katowicach”,
- „Planu finansowego Funduszu”.

Pomoc finansowa Funduszu może przyjmować jedną z następujących form:

- preferencyjnej pożyczki, w tym pożyczki pomostowej,
- dotacji,
- częściowego umorzenia udzielonej pożyczki,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
- kredytu w bankowych liniach kredytowych.

Pomoc finansowa Funduszu udzielana jest bez pobierania prowizji i dodatkowych opłat. Dofinansowanie może nastąpić jeśli wnioskodawca wywiązuje się z obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych stanowiących dochody Funduszu, a także gdy wywiązuje się z innych zobowiązań w stosunku do Funduszu.

Tabela 4-3 Zasady przyznawania pożyczek WFOŚiGW w Katowicach na rok 2007

Podstawa dofinansowania	Koszty kwalifikowane
Wysokość dofinansowania	Do 75 % kosztów kwalifikowanych, w zależności od: <ul style="list-style-type: none"> • efektów ekologicznych zadania, • możliwości finansowych Funduszu.
Oprocentowanie	Fundusz udziela pożyczek stosując preferencyjne oprocentowanie o charakterze zmiennym według stopy redyskonta weksli (s.r.w.). Oprocentowanie wynosi od 0,2 do 0,4 s.r.w. w stosunku rocznym: <ul style="list-style-type: none"> • 0,2 s.r.w. - dla zadań realizowanych zgodnie z podpisanymi memorandumami ISPA, • 0,4 s.r.w. lecz nie mniej niż 3 % w stosunku rocznym – dla pozostałych zadań, w tym dla pożyczek pomostowych. Stopa oprocentowania ustalana jest określonym wskaźnikiem w stosunku do stopy redyskonta weksli obowiązującej w dniu podjęcia decyzji o dofinansowaniu. W kolejnych latach obowiązywania umowy pożyczki, oprocentowanie będzie korygowane według obowiązującej na dzień 1 stycznia danego roku stopy redyskonta weksli.
Warunki spłaty	Ustalane są przez Fundusz na podstawie analizy ekonomiczno-finansowej wnioskodawcy i zadania, z uwzględnieniem przepisów dotyczących udzielania pomocy publicznej, przy czym: <ul style="list-style-type: none"> • okres spłaty – uwzględniający czas zwrotu nakładów - nie może być dłuższy niż 10 lat od daty zakończenia zadania, w tym okres karencji, • karencja nie może być dłuższa niż 12 miesięcy po wynikającym z umowy terminie zakończenia zadania.
Warunki dodatkowe	Fundusz może uzależnić przyznanie pożyczki od zdolności kredytowej wnioskodawcy w rozumieniu prawa bankowego oraz od właściwego zabezpieczenia spłaty pożyczki.

Tabela 4-4 Zasady przyznawania dotacji WFOŚiGW w Katowicach

Podstawa dofinansowania	Koszty kwalifikowane
Wysokość dofinansowania	<ul style="list-style-type: none"> do 100% kosztów kwalifikowanych dla zadań pozainwestycyjnych, z uwzględnieniem: efektów zadania, możliwości finansowych Funduszu. do 50% kosztów kwalifikowanych dla zadań inwestycyjnych.
Zakres dofinansowania	<p>Dotacje udzielane są na dofinansowanie zadań pozainwestycyjnych.</p> <p>Dotacje mogą być udzielane na następujące zadania inwestycyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> zakupy inwestycyjne realizowane w ramach zadań związanych z edukacją ekologiczną, ochroną przyrody, zarządzaniem środowiskowym, zapobieganiem i likwidacją skutków poważnych awarii, budowa, modernizacja zbiorników małej retencji wodnej, budowa i modernizacja urządzeń wodnych zwiększających bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, udział w usuwaniu skutków powodzi w urządzeniach wodnych, brzegach rzek i potoków oraz urządzeniach ochrony środowiska, uzupełnianie w sprzęt wojewódzkich magazynów przeciwpowodziowych, usuwanie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi w środowisku przyrodniczym, likwidacja zagrożeń środowiskowych powodowanych zdeponowaniem niebezpiecznych odpadów przez zakłady postawione w stan likwidacji, likwidacja magazynów i magazynów przeterminowanych środków ochrony roślin, usuwanie i unieszkodliwianie azbestu z obiektów służby zdrowia, oświaty i opieki społecznej, wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, z zakresu ochrony atmosfery i ochrony wód (za wyjątkiem budynków mieszkalnych), realizowane przez: wojsko, policję, straż pożarną, straż graniczną, więziennictwo oraz w obiektach pomocy i opieki społecznej, hospicjach, szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.
Warunki dodatkowe	Fundusz może uzależnić udzielenie dofinansowania w formie dotacji od właściwego zabezpieczenia ewentualnego jej zwrotu.
Dodatkowe preferencje	Dla zadań polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z obiektów służby zdrowia, oświaty i opieki społecznej możliwe jest dofinansowanie do 60% kosztów kwalifikowanych zadania.

Tabela 4-5 Zasady częściowego umarzania pożyczek WFOŚiGW w Katowicach

Warunki umarzania	<p>Pożyczka udzielona przez Fundusz może być częściowo umorzona na wniosek pożyczkobiorcy jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> zadanie zostało zrealizowane w terminie umownym, efekty ekologiczne i rzeczowe zostały osiągnięte w terminie umownym, pożyczkobiorca wywiązuje się z obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych stanowiących dochody Funduszu oraz innych zobowiązań wobec Funduszu, pożyczkobiorca zobowiąże się przeznaczyć umorzoną kwotę na nowe zadanie ekologiczne, zgodnie z celami określonymi w ustawie Prawo ochrony środowiska, splacono co najmniej 50% pożyczki.
Wielkość umorzenia	<p>Częściowe umorzenie może być udzielone do wysokości:</p> <ul style="list-style-type: none"> 30 % wykorzystanej kwoty pożyczki, 50% wykorzystanej kwoty pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, <p>Wysokość umorzenia ulega zmniejszeniu o 30%, jeśli po podjęciu decyzji o dofinansowaniu lub podczas realizacji zadania zmniejszeniu uległ efekt ekologiczny, rzeczowy lub przesunięto termin zakończenia zadania lub osiągnięcia efektu rzeczowego lub ekologicznego.</p> <p>Wysokość umorzenia może ulec obniżeniu, jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> pożyczka udzielona została łącznie z dotacją, pożyczkobiorca nieterminowo regulował swoje zobowiązania wobec Funduszu.
Dodatkowe preferencje	<p>Wnioski jednostek samorządu terytorialnego mogą być rozpatrzone przez organy Funduszu przed spełnieniem warunku spłaty co najmniej 50% pożyczki jeśli:</p> <ul style="list-style-type: none"> zadanie o wiąże się z absorpcją środków Unii Europejskiej, <p>albo</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • jednostka samorządu terytorialnego, co najmniej od roku uczestniczy w systemie kontroli i prognozowania opłat środowiskowych (REMAS) stanowiących przychody Funduszu. <p>Preferencje dotyczą również umów pożyczek zawartych w latach 2000-2001.</p>
<p>Procedura umarzania</p>	<p>Rada Nadzorcza Funduszu wyraża zgodę na umorzenie i określa jego wysokość.</p> <p>Przy podejmowaniu uchwały o umorzeniu pożyczki brane są pod uwagę zasady umarzania obowiązujące w Funduszu w dniu złożenia wniosku o umorzenie – za wyjątkiem umów pożyczek zawartych do dnia 31.12.2003 roku, do umarzania których znajdują zastosowanie zasady obowiązujące w dacie zawarcia umowy.</p> <p>Realizacja wskazanego zadania finansowanego ze środków z umorzenia, może – na wniosek Pożyczkobiorcy – zawieszać spłatę rat pożyczki, pozostałej do spłacenia po odliczeniu umorzenia, do czasu zakończenia wskazanego zadania.</p> <p>Fundusz zawiera z wnioskodawcą umowę w sprawie umorzenia pożyczki.</p> <p>W rozliczeniu środków z umorzenia, przeznaczonych na realizację wskazanego zadania, będą przyjmowane wyłącznie faktury wystawione po podjęciu przez Radę Nadzorczą uchwały o umorzeniu.</p> <p>Realizacja zadania finansowanego ze środków pochodzących z umorzenia podlega kontroli przez Fundusz.</p>

Tabela 4-6 Zasady dopłat WFOŚiGW w Katowicach do oprocentowania kredytów bankowych

<p>Podstawa dofinansowania</p>	<p>Kredyt do 75% kosztów kwalifikowanych</p>
<p>Preferencyjne oprocentowanie dla kredytobiorcy</p>	<p>Do 0,7 s.r.w. lecz nie mniej niż 3,0% w stosunku rocznym</p>
<p>Wysokość dopłat Funduszu do oprocentowania kredytu</p>	<p>Maksymalnie 0,6 s.r.w.</p>
<p>Warunki spłaty</p>	<p>Do 5 lat od daty zakończenia zadania, w tym okres karencji do 12 miesięcy po wynikającym z umowy terminie wypłaty ostatniej raty.</p>
<p>Warunki dodatkowe</p>	<p>W indywidualnych przypadkach Fundusz zastrzega sobie możliwość ustalenia maksymalnej kwoty udzielanego przez Bank kredytu preferencyjnego oraz okresu spłaty dłuższego niż 5 lat</p>
<p>Warunki zabezpieczenia</p>	<p>Warunki zabezpieczenia kredytu ustala bank.</p>

Tabela 4-7 Zasady WFOŚiGW w Katowicach udzielania kredytów w ramach bankowych linii kredytowych

Podstawa dofinansowania	Nakłady inwestycyjne związane z realizacją obiektów, instalacji i urządzeń technologicznych na obszarze województwa śląskiego niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego.
Wysokość dofinansowania	Do 90% nakładów inwestycyjnych, lecz nie więcej niż 300.000 zł.
Oprocentowanie kredytu	Do 0,4 s.r.w. lecz nie mniej niż 3,0% w stosunku rocznym oraz jednorazowa prowizja przygotowawcza banku w wysokości do 1% od kwoty przyznanego kredytu
Warunki spłaty	Okres spłaty nie może być dłuższy niż 8 lat od daty zakończenia zadania, w tym okres karencji, Karencja nie może być dłuższa niż 12 miesięcy po wynikającym z umowy terminie zakończenia zadania.
Dodatkowe warunki	zadanie powinno zostać zrealizowane do 18 miesięcy od daty postawienia kredytu do dyspozycji kredytobiorcy kredyt nie podlega umorzeniu.
Warunki zabezpieczenia	Warunki zabezpieczenia kredytu ustala bank.

EKOFUNDUSZ

EkoFundusz jest fundacją powołaną w 1992 r. przez Ministra Finansów dla efektywnego zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu na wspieranie przedsięwzięć w ochronie środowiska (tzw. ekokonwersja długu). Dotychczas decyzję o ekokonwersji polskiego długu podjęły Stany Zjednoczone, Francja, Szwajcaria, Włochy, Szwecja (do końca 2003 r.) i Norwegia. Zadaniem Fundacji jest finansowanie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska, które mają nie tylko istotne znaczenie w skali regionu czy kraju, ale także wpływają na osiągnięcie celów ekologicznych w skali europejskiej, a nawet światowej uznanych za priorytetowe przez społeczność międzynarodową.

W Statucie EkoFunduszu pięć sektorów uznanych zostało za dziedziny priorytetowe. Są nimi:

- I. Ograniczenie transgranicznego transportu dwutlenku siarki i tlenków azotu oraz eliminacja niskich źródeł ich emisji (ochrona powietrza),
- II. Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do Bałtyku oraz ochrona zasobów wody pitnej (ochrona wód),
- III. Ograniczenie emisji gazów powodujących zmiany klimatu Ziemi (ochrona klimatu),
- IV. Ochrona różnorodności biologicznej (ochrona przyrody),
- V. Racjonalizacja gospodarki odpadami i rekultywacja gleb zanieczyszczonych (gospodarka odpadami).

W ramach określonych sektorów, możliwe jest dofinansowanie następujących rodzajów przedsięwzięć:

Sektor I – Ochrona powietrza

- Likwidacja niskich źródeł emisji w miastach o udokumentowanym ponadnormatywnym stężeniu dwutlenku siarki,
- Budowa kotłów z paleniskami fluidalnymi,
- Budowa turbin gazowo-parowych (preferowane będą układy wykorzystujące biogaz, gaz odpadowy lub lokalne złoża gazu ziemnego),
- Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń atmosfery z pojazdów samochodowych w miastach.

Sektor II – Ochrona wód, m.in.:

- Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków i kanalizacji niezbędnych dla zachowania czystości jezior o dużej wartości przyrodniczej lub wód w obrębie parków narodowych i rezerwatów przyrody,
- Budowa systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków na obszarach wybranych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w strefach bardzo wysokiego zagrożenia określonych przez Państwowy Instytut Geologiczny,
- Budowa instalacji do utylizacji osadów ściekowych w komunalnych oczyszczalniach ścieków.

Sektor III – Ochrona klimatu

- Oszczędność energii w miejskich systemach zaopatrzenia w ciepło,
- Wykorzystanie biomasy do celów energetycznych w sektorze komunalno-bytowym i w zakładach przemysłowych,
- Gospodarcze wykorzystanie biogazu z odpadów pochodzenia rolniczego, z wysypisk odpadów komunalnych i z oczyszczalni ścieków oraz gazu odpadowego z procesów przemysłowych,
- Produkcja biopaliwa z rzepaku,
- Wykorzystanie energii solarnej (kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne),
- Wykorzystanie energii wiatru,
- Wykorzystanie energii geotermalnej w zakresie naziemnej części ciepłowniczej wraz z centralą geotermalną,
- Wykorzystanie płytkiej geotermii (pompy ciepła),
- Promocja technologii ogni w paliwowych,
- Wykorzystanie energii odpadowej z procesów przemysłowych i z procesów spalania.

Sektor IV – ochrona przyrody

- Ochrona gatunków fauny i flory zagrożonych wyginięciem,
- Ochrona cennych przyrodniczo obszarów wodno-błotnych,
- Czynna ochrona przyrody w parkach narodowych i krajobrazowych,
- Ochrona obszarów Europejskiej Sieci Ekologicznej „Natura 2000”,
- Budowa infrastruktury edukacji ekologicznej w parkach narodowych,
- Dostosowanie składu gatunkowego lasu do siedlisk w parkach narodowych i w ich otulinach.

Sektor V – Gospodarka odpadami

- Organizacja kompleksowych systemów zbiórki, recyklingu i zagospodarowania odpadów komunalnych obsługujących 50 - 250 tys. mieszkańców,
- Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych,
- Budowa instalacji do recyklingu odpadów komunalnych i niebezpiecznych,
- Modernizacje technologii przemysłowych prowadzące do eliminacji powstawania odpadów niebezpiecznych (tzw. „czyste technologie”).

Dofinansowanie ze środków EkoFunduszu uzyskać mogą jedynie projekty dotyczące inwestycji bezpośrednio związanych z ochroną środowiska (w ich fazie implementacyjnej), a w dziedzinie ochrony przyrody również projekty nieinwestycyjne. Środki EkoFunduszu mają charakter bezzwrotnej pomocy zagranicznej i stosują się do nich preferencje wynikające z obowiązujących przepisów. EkoFundusz nie dofinansowuje projektów dotyczących prowadzenia badań naukowych, akcji monitoringowych, konferencji i sympozjów oraz innych form działalności edukacyjnej. Wyjątkami od tej reguły są zadania edukacyjne i szkoleniowe stanowiące integralną część projektów innowacyjnych oraz projektów w dziedzinie ochrony przyrody.

EkoFundusz może wspierać finansowo zarówno projekty dopiero rozpoczynane, jak i będące w fazie realizacji, jeżeli ich zaawansowanie finansowe nie przekracza 60% w dniu złożenia wniosku do EkoFunduszu. Odstępstwo od tej zasady jest traktowane jako wyjątkowe i wymaga odrębnego uzasadnienia.

Dotacja EkoFunduszu dla pojedynczego projektu nie może być niższa niż 50 tys. zł.

Wszystkie projekty rozpatrywane przez EkoFundusz można podzielić na projekty techniczne oraz przyrodnicze. Projekty techniczne mogą być typowe albo innowacyjne. Przez projekty innowacyjne Fundacja rozumie takie, które prowadzą do pierwszego zastosowania nowej technologii w Polsce lub stwarzają warunki dla jej wprowadzenia na polski rynek. Zadaniem EkoFunduszu jest upowszechnianie takich sprawdzonych, a nie stosowanych dotąd w kraju nowoczesnych i efektywnych rozwiązań. Wśród projektów technicznych dominują projekty typowe, reprezentujące standard techniczny uznany i stosowany szeroko w krajach gospodarczo rozwiniętych. Są one

najczęściej zgłaszane i finansowane z dotacji EkoFunduszu. Wśród projektów innowacyjnych i typowych wyróżnić można projekty komercyjne i niekomercyjne. Projekty komercyjne generują zyski po zakończeniu inwestycji a ich wewnętrzna stopa zwrotu (IRR) czyni je atrakcyjnymi dla banków bez dotacji EkoFunduszu. Projekty takie nie stanowią szczególnego przedmiotu zainteresowania Fundacji ze względu na możliwość uzyskania przez nie środków finansowych z innych źródeł. Głównym celem projektów niekomercyjnych jest poprawa stanu środowiska oraz względy społeczne, a ich wewnętrzna stopa zwrotu i rodzaj oferowanych zabezpieczeń nie spełniają warunków wymaganych przez banki dla udzielenia kredytu.

EkoFundusz nie finansuje projektów, które uzyskały, bądź starają się o dotację z Funduszu Spójności, ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Unii Europejskiej, a także z Funduszu EOG (tzw. fundusz norweski). Warunki udzielania dotacji dla projektów typowych zgłaszanych do EkoFunduszu zestawione są w Tabeli 4-8.

Tabela 4-8 Warunki udzielania dotacji przez EkoFundusz dla projektów typowych.

Podmioty		Udział dotacji w kosztach projektów typowych projekty niekomercyjne (IRR < IRR graniczny)
Przedsiębiorcy*		do 30%
Samorządy		
Grupa I	($x \leq X_{20}$)	do 60%
Grupa II	($X_{20} < x \leq X_{70}$)	do 50%
Grupa III	($X_{70} < x \leq X_{90}$)	do 40%
Grupa IV	($x > X_{90}$)	do 30%
Inne podmioty		do 50%

*obowiązuje skala dla samorządu, gdy jest on w 100% właścicielem przedsiębiorstwa.

x-dochód ogółem na mieszkańca liczony jako średnia arytmetyczna tego wskaźnika z pierwszych trzech lat czteroletniego okresu poprzedzającego rok, w którym przyznawana jest dotacja.

$X_{20, 70, 90}$ - progi dochodowości (maksymalny dochód ogółem na mieszkańca) w grupach 20, 70 i 90 procent uporządkowanych według rosnącego wskaźnika dochodu ogółem na mieszkańca. W roku 2007 obowiązują następujące progi dochodowości (zł): $X_{20}=1426$, $X_{70}= 1697$, $X_{90}= 2002$

IRR – wewnętrzna stopa zwrotu

Do grupy „Inne podmioty” należą instytucje charytatywne i wyznaniowe, społeczne organizacje ekologiczne, dyrekcje parków narodowych i krajobrazowych, placówki oświatowe, edukacyjne, placówki służby zdrowia oraz spółdzielnie mieszkaniowe.

4.2.3 Proponowane kierunki wykorzystania funduszy preferencyjnych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska

Zasadnicze nakłady inwestycyjne na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska będą związane z realizacją przedsięwzięć w obszarze:

- Gospodarki ściekowej,
- Ochrony Powietrza,

- Gospodarki Odpadami.

W przypadku gospodarki wodno-ściekowej, gdy możliwości organizacyjne, techniczne i finansowe budżetu Starostwa Powiatowego oraz urzędów Gmin pozwolą na stworzenie jednego projektu, obejmującego całość zagadnienia, zaleca się aplikację w ramach *Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”* i uzupełnienie montażu finansowego np. środkami WFOŚiGW w Katowicach. Jeżeli natomiast analiza ww. czynników wskazywać będzie na konieczność etapowania zadań, najkorzystniejszym źródłem finansowania poszczególnych etapów będą środki dostępne w ramach *RPO Województwa Śląskiego na lata 2007-2013* lub (w przypadku stosunkowo „mniejszych” projektów, planowanych do realizacji od 2008 r.) MF EOG/NMF. Włączenie do montażu finansowego innych (scharakteryzowanych w poprzednim punkcie) źródeł finansowania (np. WFOŚiGW) poprawi opłacalność przedsięwzięć z punktu widzenia zaangażowanego kapitału własnego.

Dla działań w obszarze ochrony powietrza (termomodernizacja obiektów komunalnych, wdrożenie programu ograniczenia niskiej emisji) jak również gospodarki odpadami (program usuwania azbestu) w chwili obecnej praktycznie jedynym dostępnym źródłem preferencyjnego finansowania zadań jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Konstruowanie zadań w tych dziedzinach uwzględniać zatem musi wymagania Funduszu.

W pozostałych dziedzinach ochrony środowiska (innych niż gospodarka wodno-ściekowa, ochrona powietrza i gospodarka odpadami), ze względu na wartość zadań, ich charakter i złożoność, zaleca się konstruowanie montażu finansowego dla przedsięwzięć w oparciu o środki WFOŚiGW i/lub fundacji EKOFUNDUSZ.

5 Podsumowanie i wnioski

Dane dotyczące realizacji inwestycji mających na celu poprawę jakości poszczególnych komponentów środowiska naturalnego wskazują, że:

1. Najwięcej działań zmierzających do poprawy stanu środowiska podjęto w ramach gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Na terenie Powiatu została wybudowana kanalizacja sanitarna o łącznej długości 696,6 km oraz 7 km kanalizacji sieci deszczowej.

Działania Powiatu skupione zostały na przeprowadzeniu regulacji rzek i potoków w celu zmniejszenia zagrożenia powodziowego.

2. W ramach poprawy systemu gospodarki odpadami na terenie Powiatu podjęte zostały kluczowe działania, których realizacja wiązała się z dużymi nakładami finansowymi. 94,1% mieszkańców objęto systemem selektywnej zbiórki odpadów oraz zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych. Takie działania przyczynia się do uzyskania zakładanych poziomów odzysku, które zostały wskazane w Planach Gospodarki Odpadami wyższego rzędu (wojewódzkim oraz krajowym). Ważnym elementem, nad którym rozpoczęto prace jest dofinansowanie prac związanych z usuwaniem materiałów azbestowych z terenu Powiatu. Eliminacja tego typu materiałów znacząco przyczyni się w okresie długoterminowym do poprawy warunków życia i zdrowia mieszkańców.
3. W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb podjęto się rekultywacji terenów osuwiskowych oraz cyklicznie organizowane są spotkania dla rolników i działkowców obejmujących Zasady Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych.

4. W ramach ochrony powietrza podjęto się wymiany oraz modernizacji źródeł ciepła w placówkach oświatowych oraz budynkach użyteczności publicznej. Nie został jednak opracowany „Programu ograniczenia niskiej emisji”, będącego dokumentem strategicznym w zakresie poprawy jakości powietrza. W związku z tym, przeprowadzone prace termomodernizacyjne można określić jako zadania pojedyncze, ponieważ aby osiągnąć efekt poprawy jakości powietrza należy przeprowadzić pełną termomodernizację obiektów na terenie Powiatu. Ponadto opracowanie niniejszego dokumentu umożliwi pozyskanie znacznych środków pieniężnych, pochodzących zarówno ze środków krajowych jak i unijnych, na realizację takiej inwestycji.

Dodatkowo, w celu ograniczenia ilości spali oraz poprawienia płynności ruchu, Gminy podjęły się w ramach zadań własnych, modernizacji i remontów dróg gminnych.

5. W obszarze ochrony przed hałasem zostało zrealizowane główne zadanie – Starostwo Powiatowe zmodernizowano główne drogi powiatowe, natomiast nieliczna część Gmin uwzględniła w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisy dotyczące ochrony przed hałasem.

6. W obszarze ochrony przyrody Gminy podjęły się utworzenia ścieżek dydaktyczno-przyrodniczych oraz tworzenia małoobszarowych form ochrony przyrody. Działania Powiatu skupione były przede wszystkim na promowaniu działań i inicjatyw proekologicznych oraz przeprowadzaniu pozaszkolnej edukacji ekologicznej.

Reasumując stwierdza się, że kluczowe założenia Programu Ochrony Środowiska Powiatu Żywieckiego zostały wprowadzone w życie.

W okresie najbliższych lat należy kontynuować podjęte kroki, które będą zmierzały do realizacji zadań, w wyniku których spodziewać się można poprawy jakości środowiska w poszczególnych jego komponentach wskazanych w dokumencie strategicznym.

6 Wytyczne do realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2007-2015

W najbliższym czasie w ramach dalszej realizacji założeń strategicznych Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Żywieckiego należy:

1. Zwiększyć udział inwestycji realizowanych przy pomocy środków unijnych. Umożliwi to wzrost tempa przemian stanu środowiska przy jednoczesnym ograniczeniu nakładów ponoszonych na realizację zadań. Takie działania będą miały wpływ na cały Powiat, ponieważ zaoszczędzone środki finansowe będą mogły być spożytkowane na inne cele strategiczne.
2. Kontynuować inwestycje związane z poprawą jakości gospodarki wodno-ściekowej, poprzez rozbudowę i objęcie wszystkich mieszkańców systemem sieci kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej. Pozwoli to w perspektywie kilku lat znacząco poprawić jakość gleb na obszarze Powiatu
3. Objąć wszystkich mieszkańców systemem zorganizowanego wywozu odpadów komunalnych (podpisane umowy). Obecnie około 91,4% mieszkańców Powiatu Żywieckiego objętych jest zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych.
4. W dalszym ciągu prowadzić prace związane z wymianą sieci i przyłączy wodociągowych, co w perspektywie kilku lat znacząco zmniejszy straty wody oraz wpłynie na poprawę jej jakości.
5. W perspektywie najbliższego roku rozeznaczyć problem starych studni indywidualnych wraz z ich ewidencją i zabezpieczeniem przed zanieczyszczeniami,
6. W okresie najbliższego roku rozeznaczyć sytuację związaną z potrzebami termomodernizacyjnymi obiektów zlokalizowanych na terenie Powiatu, z uwzględnieniem obiektów komunalnych i użyteczności publicznej.
7. Przystąpić do opracowania Programu ograniczenia niskiej emisji, jako głównego dokumentu strategicznego mającego wpływ na poprawę jakości powietrza atmosferycznego na terenie Powiatu Żywieckiego.
8. W celu zwiększenia poziomu wykształcenia sugeruje się udział nauczycieli w szkoleniach z zakresu ochrony środowiska. Cel edukacji ekologicznej to cel dalekosiężny, niewątpliwie wykraczający poza horyzont 2015 roku, do którego można się zbliżyć asymptotycznie poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej coraz większej liczby ludzi. Cel ten osiągnie się przez intensyfikację aktualnych działań w zakresie EE, eliminowanie działań chybionych lub mało efektywnych i poszerzenie sposobów edukowania o nowe formy.
9. Podczas podejmowania decyzji dotyczących realizacji poszczególnych zadań proponuje się łączenie ich w większą całość, co przyczyni się do zwiększenia możliwości pozyskania środków finansowych, głównie unijnych, na realizację inwestycji.

Autorzy opracowania: